

Izdevums
latviešu valodā

Tiesību akti

57. sējums

2014. gada 22. maijs

Saturs

II *Nelegislatīvi akti*

REGULAS

- ★ **Komisijas Regula (ES) Nr. 548/2014 (2014. gada 21. maijs), ar ko īsteno Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/125/EK attiecībā uz maziem, vidējiem un lieliem spēka transformatoriem** 1

Komisijas Īstenošanas regula (ES) Nr. 549/2014 (2014. gada 21. maijs), ar kuru nosaka standarta importa vērtības atsevišķu veidu augļu un dārzeņu ieviešanas cenas noteikšanai 16

LĒMUMI

2014/296/ES:

- ★ **Komisijas Lēmums (2012. gada 22. februāris) par valsts atbalstu Nr. SA.29608 (C37/10), ko īstenojusi Ungārija attiecībā uz FHB Jelzālogbank Nyrt rekapitalizāciju (izziņots ar dokumenta numuru C(2012) 1021)⁽¹⁾** 18

2014/297/ES:

- ★ **Komisijas Lēmums (2013. gada 15. maijs) par valsts atbalstu SA.33728 (12/C), ko Dānija plāno īstenot jaunas daudzfunkcionālas arēnas finansēšanai Kopenhāgenā (izziņots ar dokumenta numuru C(2013) 2740)⁽¹⁾** 32

⁽¹⁾ Dokuments attiecas uz EEZ.

II

(Nelegislatīvi akti)

REGULAS

KOMISIJAS REGULA (ES) Nr. 548/2014

(2014. gada 21. maijs),

ar ko īsteno Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/125/EK attiecībā uz maziem, vidējiem un lieliem spēka transformatoriem

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 21. oktobra Direktīvu 2009/125/EK, ar ko izveido sistēmu, lai noteiktu ekodizaina prasības ar enerģiju saistītiem ražojumiem ⁽¹⁾, un jo īpaši tās 15. panta 1. punktu,

apspriedusies ar Ekodizaina apspriežu forumu,

tā kā:

- (1) Komisija ir veikusi priekšizpēti, kurā ir analizēti transformatoru vides un ekonomiskie aspekti. Izpēte tika veikta kopā ar ieinteresētajām personām no Kopienas, un tās rezultāti ir publiski pieejami. Transformatorus uzskata par ar enerģiju saistītiem ražojumiem Direktīvas 2009/125/EK 2. panta 1. punkta nozīmē.
- (2) Izpēte parādīja, ka enerģijas patēriņš lietošanas posmā ir visnozīmīgākais vides aspekts, kam var pievērst uzmanību ražojuma projektēšanas laikā. Transformatoru ražošanā izmanto ievērojamu daudzums izejvielu (varš, dzelzs, sveķi, alumīnijs), bet tirgus mehānismi, šķiet, nodrošina to, ka tiek veikta pienācīga apstrāde pēc ekspluatācijas laika beigām, un tāpēc nav vajadzīgs noteikt attiecīgas ekodizaina prasības.
- (3) Šīs regulas I pielikumā noteiktās ekodizaina prasības attiecas uz ražojumiem, kuri laisti tirgū vai nodoti ekspluatācijā neatkarīgi no to uzstādīšanas vietas. Tāpēc šo prasību pamatā nedrīkst būt attiecīgā ražojuma pielietojuma veids.
- (4) Transformatorus parasti iepērk saskaņā ar pamatlīgumiem. Šajā kontekstā ar "pirkumu" jāsaprot līguma noslēgšana ar ražotāju par transformatoru piegādi noteiktā daudzumā. Uzskata, ka līgums stājas spēkā dienā, kad puses to paraksta.
- (5) Šo regulu nevajadzētu piemērot dažām tādu transformatoru kategorijām, kuriem ir īpašs pielietojums. Šādu transformatoru enerģijas patēriņa un ietaupījuma potenciāls ir niecīgs salīdzinājumā ar citiem transformatoriem.
- (6) Atkāpes regulējumā tiek noteiktas, ņemot vērā masas ierobežojumus, uzstādot transformatorus pārvades līniju balstos. Lai novērstu tādu transformatoru ļaunprātīgu izmantošanu, kuri ražoti īpaši ekspluatācijai pārvades līniju balstos, uz šādiem transformatoriem vajadzētu būt redzamai norādei "tikai ekspluatācijai pārvades līniju balsta konstrukcijās", kas atvieglotu valstu tirgus uzraudzības iestāžu darbu.

⁽¹⁾ OVL 285 31.10.2009.,10. lpp.

- (7) Regulējumā tiek noteiktas atkāpes attiecībā uz transformatoriem, kuri aprīkoti ar ierīcēm, kas nodrošina sprieguma regulēšanu, lai decentralizēto ražošanu no atjaunojamajiem energoresursiem integrētu sadales tīklā. Šādas atkāpes būtu pakāpeniski jāatceļ, jo šī jaunā tehnoloģija attīstās un kļūst pieejami mērīšanas standarti, ar kuru palīdzību ir iespējams nošķirt pašu transformatoru zudumus no tādiem, kas saistīti ar ierīcēm papildu funkciju veikšanai.
- (8) Ekodizaina prasības vidēju spēka transformatoru energoefektivitātei un lielu spēka transformatoru energoefektivitātei būtu jānosaka tādēļ, lai saskaņotu minētajām iekārtām piemērojamās ekodizaina prasības visā Kopienā. Šādas prasības arī veicinātu iekšējā tirgus efektīvu darbību un uzlabotu dalībvalstu sniegumu vides jomā.
- (9) Ekodizaina prasības vidējiem un lieliem spēka transformatoriem ir vajadzīgs noteikt arī tādēļ, lai palielinātu tādu tehnoloģiju un tādu konstrukcijas risinājumu izplatību tirgū, ar kuriem paaugstina šo iekārtu energoekonomiju vai energoefektivitāti. Visu transformatoru kopējais zudumu apjoms ES-27 valstīs 2008. gadā sasniedza 93,4 TWh gadā. Aplēses liecina, ka, izmantojot efektīvāku konstrukciju, rentabla uzlabošanas iespēja 2025. gadā nodrošinātu 16,2 TWh gadā, kas atbilst 3,7 Mt CO₂ emisiju.
- (10) Ir jāparedz, ka ekodizaina prasības stājas spēkā pakāpeniski pa posmiem, lai ražotājiem dotu laiku veikt ražojumu konstrukcijas izmaiņas. Minēto prasību īstenošanas termiņi būtu jānosaka, ņemot vērā ietekmi uz izmaksām, kas radīsies ražotājiem, jo īpaši mazajiem un vidējiem uzņēmumiem, un vienlaikus nodrošinot politikas mērķu laicīgu sasniegšanu.
- (11) Šīs regulas efektīvas īstenošanas nolūkā valstu regulējošām iestādēm tiek piekodināts ņemt vērā minimālo efektivitātes prasību ietekmi uz transformatora sākotnējām izmaksām un atļaut tādu transformatoru uzstādīšanu, kuru efektivitāte pārsniedz direktīvā noteiktās prasības, ja vien to ekspluatācija ir ekonomiski pamatota visā ražojuma aprites cikla laikā, tostarp ar pienācīgu novērtējumu par zudumu samazinājumu.
- (12) Atbilstības pārbaudīšanu vienārtīgas nolūkā būtu jālūdz ražotājiem sniegt informāciju tehniskajā dokumentācijā, kas minēta Direktīvas 2009/125/EK IV un V pielikumā.
- (13) Šajā regulā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar atzinumu, ko sniegusi komiteja, kura izveidota ar Direktīvas 2009/125/EK 19. panta 1. punktu,

IR PIENĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Priekšmets un darbības joma

1. Šajā regulā noteiktas ekodizaina prasības tādu spēka transformatoru laišanai tirgū vai nodošanai ekspluatācijā, kuru jauda ir vismaz 1 kVA un kurus izmanto elektrības pārvades un sadales tīklos, kas darbojas 50 Hz frekvencē, vai lieto rūpniecībā. Šo regulu piemēro tikai transformatoriem, kas iegādāti pēc šīs regulas stāšanās spēkā.
2. Šo regulu nepiemēro transformatoriem, kas ir īpaši projektēti un tiek izmantoti šādām vajadzībām:
 - mērtransformatori, kas ir īpaši projektēti izmantošanai mērinstrumentos, skaitītājos, relejos un citos līdzīgos aparātos,
 - transformatori ar zema sprieguma tinumiem, kas ir īpaši projektēti izmantošanai ar taisngriežiem, nodrošinot līdzstrāvas piegādi,
 - transformatori, kas ir īpaši projektēti tiešai pievienošanai krāsnīm,
 - transformatori, kas ir īpaši projektēti izmantošanai iekārtās jūrā vai peldošajās iekārtās jūrā,

- transformatori, kas ir īpaši projektēti izmantošanai avārijas iekārtās,
- transformatori un autotransformatori, kas ir īpaši projektēti izmantošanai dzelzceļa barošanas sistēmās,
- zemējuma transformatori, proti, trīsfāzu transformatori, kurus paredzēts izmantot kā neitrālpointu sistēmas zemējuma vajadzībām,
- vilces iekārtu transformatori, kurus uzstāda ritošajam sastāvam, proti, transformatori, kas tieši vai ar pārveidotāja starpniecību pievienoti maiņstrāvas vai līdzstrāvas kontaktīklam un ko izmanto stacionārās iekārtās dzelzceļa vajadzībām,
- palaišanas transformatori, kas ir īpaši projektēti izmantošanai trīsfāzu asinhronajos elektromotoros, lai novērstu barošanas sprieguma kritumus,
- testēšanas transformatori, kas ir īpaši projektēti izmantošanai ķēdē, lai nodrošinātu noteiktu spriegumu vai strāvas stiprumu elektroiekārtu testēšanas vajadzībām,
- metināšanas transformatori, kas ir īpaši projektēti izmantošanai loka metināšanas iekārtās vai kontaktmetināšanas iekārtās,
- transformatori, kas ir īpaši projektēti izmantošanai sprādziendrošās iekārtās un pazemes raktuvēs ⁽¹⁾,
- transformatori, kas ir īpaši projektēti izmantošanai dziļūdens (iegremdēšanas) apstākļos,
- vīdsprieguma (VS) – vīdsprieguma (VS) saskarnes transformatori, kuru jauda nepārsniedz 5 MVA,
- lieli spēka transformatori, ja var pierādīt, ka attiecīgā lietojuma vajadzībām nav pieejamas citas tehniskās iespējas, kas atbilstu šajā regulā izklāstītajām minimālajām efektivitātes prasībām,
- lieli spēka transformatori, ar ko esošajā reālajā atrašanās vietā/iekārtā nomaina tieši tādu pašus lielus spēka transformatorus, ja tos nevar nomainīt bez nesamērīgām transportēšanas vai uzstādīšanas izmaksām,

izņemot attiecībā uz prasībām par informāciju par ražojumiem un tehnisko dokumentāciju, kā norādīts I pielikuma 3. un 4. punktā.

2. pants

Definīcijas

Šajā regulā un tās pielikumos piemēro šādas definīcijas:

- 1) “spēka transformators” ir statistiska iekārta ar diviem vai vairāk tinumiem, kas, izmantojot elektromagnētisko indukciju, vienu maiņsprieguma un maiņstrāvas sistēmu pārveido citā maiņsprieguma un maiņstrāvas sistēmā – parasti ar atšķirīgām sprieguma vērtībām un to pašu frekvenci –, un ko izmanto elektroenerģijas pārvadei;
- 2) “mazs spēka transformators” ir spēka transformators, kura iekārtas augstākais spriegums nepārsniedz 1.1 kV;
- 3) “vidējs spēka transformators” ir spēka transformators, kura iekārtas augstākais pārsniedz 1.1 kV, bet nepārsniedz 36 kV, un kura nominālā jauda ir vienāda ar vai pārsniedz 5 kVA, bet nepārsniedz 40 MVA;
- 4) “liels spēka transformators” ir spēka transformators, kura iekārtas augstākais spriegums pārsniedz 36 kV un kura nominālā jauda ir vienāda ar vai pārsniedz 5 kVA, vai kura nominālā jauda ir vienāda ar vai pārsniedz 40 MVA neatkarīgi no tā, kāds ir iekārtas augstākais spriegums;
- 5) “šķidruma transformators” ir spēka transformators, kurā magnētiskā serde un tinumi ir iegremdēti šķidrumā;
- 6) “sausais transformators” ir spēka transformators, kurā magnētiskā serde un tinumi nav iegremdēti izolējošā šķidrumā;
- 7) “vidējs pārvades līniju balstu transformators” ir spēka transformators, kura nominālā jauda ir līdz 315 kVA un kurš ir piemērots ekspluatācijai ārpus telpām un projektēts uzstādīšanai gaisvadu elektropārvades līniju balsta konstrukcijās;

⁽¹⁾ Uz iekārtām, ko paredzēts izmantot sprādzienbīstamā atmosfērā, attiecas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 94/9/EK (OV L 100, 19.4.1994., 1. lpp.).

- 8) "sadales transformators ar sprieguma regulēšanas funkciju" ir vidējs spēka transformators, kas ir aprīkots ar papildu detaļām, kuras atrodas transformatora korpusā vai ārpus tā un ar kurām slodzes sprieguma regulēšanas nolūkā tiek automātiski kontrolēts transformatora ieejas vai izejas spriegums;
- 9) "tinums" ir vijumu kopums, kas veido elektrisko ķēdi, kura ir saistīta ar vienu no transformatora spriegumiem;
- 10) "tinuma nominālais spriegums" (U_r) ir spriegums, ko paredzēts pieslēgt vai kas rodas tukšgaitas režīmā starp bezatzarojumu tinuma izvadiem vai starp tinuma ar atzarojumiem, kurš pieslēgts pamatatzarojumam, izvadiem;
- 11) "augstsprieguma tinums" ir tinums ar augstāko tinuma nominālo spriegumu;
- 12) "iekārtas augstākais spriegums" (U_m), ko piemēro transformatora tinumam, ir starpfāzu sprieguma augstākā vidējā efektīvā vērtība trijfāzu sistēmā, kuram paredzēta transformatora tinuma izolācija;
- 13) "nominālā jauda" (S_r) ir tinumam noteiktās pilnās jaudas standartvērtība, kas kopā ar tinuma nominālo spriegumu nosaka tā nominālo strāvu;
- 14) "īsslēguma zudumi" (P_k) ir tinumu pāra patērētā aktīvā jauda pie nominālās frekvences un atsaucēs temperatūras, ja caur viena tinuma līnijizvadiem plūst nominālā strāva (atzarojuma strāva), bet otra tinuma izvadi ir īsslēgti, un jebkurš no tinumiem, kuram ir atzarojumi, ir pieslēgts pamatatzarojumam, kamēr pārējo tinumu, ja tādi eksistē, ķēdes ir pārtrauktas;
- 15) "tukšgaitas zudumi" (P_o) ir tinumu pāra patērētā aktīvā jauda pie nominālās frekvences, ja transformators ir pieslēgts elektropadevei un sekundārā ķēde ir pārtraukta. Izmantotais spriegums ir nominālais spriegums, un, ja elektropadevei pieslēgtajam tinumam ir atzarojumi, tas ir pieslēgts pamatatzarojumam;
- 16) "maksimumefektivitātes indekss" (PEI) ir maksimālā vērtība attiecībai starp transformatora nodoto pilno jaudu, no kuras atņemti elektroenerģijas zudumi, un transformatora nodoto pilno jaudu.

3. pants

Ekodizaina prasības

Mazi spēka transformatori, vidēji spēka transformatori un lieli spēka transformatori atbilst I pielikumā noteiktajām ekodizaina prasībām.

4. pants

Atbilstības novērtēšana

Atbilstības novērtēšanu veic, piemērojot Direktīvas 2009/125/EK IV pielikumā noteikto iekšējās dizaina kontroles procedūru (konstrukcijas iekšējās kontroles sistēmu) vai minētās direktīvas V pielikumā noteikto vadības sistēmu.

5. pants

Verifikācijas procedūra tirgus uzraudzības nolūkā

Veicot Direktīvas 2009/125/EK 3. panta 2. punktā minētās tirgus uzraudzības pārbaudes, dalībvalstu iestādes izmanto šīs regulas III pielikumā noteikto verifikācijas procedūru.

6. pants

Indikatīvie kritēriji

Šīs regulas IV pielikumā norādīti indikatīvie kritēriji patlaban tirgū pieejamajiem transformatoriem ar labākajiem raksturlielumiem.

*7. pants***Pārskatīšana**

Komisija, ņemot vērā tehnoloģijas attīstību, ne vēlāk kā trīs gadus pēc šīs regulas stāšanās spēkā to pārskata un paziņo pārskatīšanas rezultātus apspriežu forumam. Pārskatīšanā pievērš uzmanību vismaz tālāk minētajiem aspektiem:

- iespēja noteikt maksimumefektivitātes indeksa minimālās vērtības visiem vidējiem spēka transformatoriem, tostarp tādiem, kuru nominālā jauda nepārsniedz 3 150 kVA,
- attiecīgos gadījumos, iespējas nošķirt paša transformatora zudumus no tādiem, kas saistīti ar detaļām, kuras nodrošina sprieguma regulēšanas funkciju,
- minimālo efektivitātes prasību noteikšanas piemērotība attiecībā uz vienfāzes spēka transformatoriem un maziem spēka transformatoriem,
- pārvades līniju balstu transformatoriem un dažām mazu spēka transformatoru tinumu spriegumu kombinācijām noteikto atkāpju piemērotība pārskatīšanas brīdī,
- iespēja papildus lietošanas posmā patērētās enerģijas ietekmes mazināšanai aptvert arī citus ietekmes uz vidi faktoros.

*8. pants***Stāšanās spēkā**

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2014. gada 21. maijā

*Komisijas vārdā –
priekšsēdētājs*
José Manuel BARROSO

I PIELIKUMS

Ekodizaina prasības

1. Minimālās energoefektivitātes prasības vidējiem spēka transformatoriem

Vidēju spēka transformatoru īsslēguma zudumiem, tukšgaitas zudumiem un maksimumefektivitātes indeksam (PEI) jāatbilst maksimālajām pieļaujamām vērtībām, kas noteiktas I.1.–I.5. tabulā, izņemot pārvades līniju balstu vidējus spēka transformatorus, kuru īsslēguma zudumiem un tukšgaitas zudumiem jāatbilst I.6. tabulā noteiktajām vērtībām.

1.1. Prasības trīsfāzu vidējiem spēka transformatoriem, kuru nominālā jauda ir $\leq 3\,150$ kVA

I.1. tabula. Maksimālie īsslēguma zudumi un tukšgaitas zudumi (W) vidējiem spēka transformatoriem, kuri ir šķidruma trīsfāzu transformatori un kuru viena tinuma $U_m \leq 24$ kV, bet otra tinuma $U_m \leq 1,1$ kV

Nominālā jauda (kva)	1. līmenis (no 2015. gada 1. jūlija)		2. līmenis (no 2021. gada 1. jūlija)	
	Maksimālie īsslēguma zudumi, P_k (W) (*)	Maksimālie tukšgaitas zudumi, P_o (W) (*)	Maksimālie īsslēguma zudumi, P_k (W) (*)	Maksimālie tukšgaitas zudumi, P_o (W) (*)
≤ 25	C_k (900)	A_o (70)	A_k (600)	$A_o - 10\%$ (63)
50	C_k (1 100)	A_o (90)	A_k (750)	$A_o - 10\%$ (81)
100	C_k (1 750)	A_o (145)	A_k (1 250)	$A_o - 10\%$ (130)
160	C_k (2 350)	A_o (210)	A_k (1 750)	$A_o - 10\%$ (189)
250	C_k (3 250)	A_o (300)	A_k (2 350)	$A_o - 10\%$ (270)
315	C_k (3 900)	A_o (360)	A_k (2 800)	$A_o - 10\%$ (324)
400	C_k (4 600)	A_o (430)	A_k (3 250)	$A_o - 10\%$ (387)
500	C_k (5 500)	A_o (510)	A_k (3 900)	$A_o - 10\%$ (459)
630	C_k (6 500)	A_o (600)	A_k (4 600)	$A_o - 10\%$ (540)
800	C_k (8 400)	A_o (650)	A_k (6 000)	$A_o - 10\%$ (585)
1 000	C_k (10 500)	A_o (770)	A_k (7 600)	$A_o - 10\%$ (693)
1 250	B_k (11 000)	A_o (950)	A_k (9 500)	$A_o - 10\%$ (855)
1 600	B_k (14 000)	A_o (1 200)	A_k (12 000)	$A_o - 10\%$ (1080)
2 000	B_k (18 000)	A_o (1 450)	A_k (15 000)	$A_o - 10\%$ (1 305)
2 500	B_k (22 000)	A_o (1 750)	A_k (18 500)	$A_o - 10\%$ (1 575)
3 150	B_k (27 500)	A_o (2 200)	A_k (23 000)	$A_o - 10\%$ (1 980)

(*) Maksimālos zudumus kVA rādītājiem, kas nav I.1. tabulā ietvertie rādītāji, bet atbilst vērtībai starp tiem, nosaka, izmantojot lineārās interpolācijas metodi.

I.2. tabula. Maksimālie īsslēguma zudumi un tukšgaitas zudumi (W) vidējiem spēka transformatoriem, kuri ir **sausie** trīs-fāzu transformatori un kuru viena tinuma $U_m \leq 24$ kV, bet otra tinuma $U_m \leq 1,1$ kV

Nominālā jauda (kva)	1. līmenis (2015. gada 1. jūlijs)		2. līmenis (2021. gada 1. jūlijs)	
	Maksimālie īsslēguma zudumi, P_k (W) (*)	Maksimālie tukšgaitas zudumi, P_o (W) (*)	Maksimālie īsslēguma zudumi, P_k (W) (*)	Maksimālie tukšgaitas zudumi, P_o (W) (*)
≤ 50	B_k (1 700)	A_o (200)	A_k (1 500)	$A_o - 10 \%$ (180)
100	B_k (2 050)	A_o (280)	A_k (1 800)	$A_o - 10 \%$ (252)
160	B_k (2 900)	A_o (400)	A_k (2 600)	$A_o - 10 \%$ (360)
250	B_k (3 800)	A_o (520)	A_k (3 400)	$A_o - 10 \%$ (468)
400	B_k (5 500)	A_o (750)	A_k (4 500)	$A_o - 10 \%$ (675)
630	B_k (7 600)	A_o (1 100)	A_k (7 100)	$A_o - 10 \%$ (990)
800	A_k (8 000)	A_o (1 300)	A_k (8 000)	$A_o - 10 \%$ (1 170)
1 000	A_k (9 000)	A_o (1 550)	A_k (9 000)	$A_o - 10 \%$ (1 395)
1 250	A_k (11 000)	A_o (1 800)	A_k (11 000)	$A_o - 10 \%$ (1 620)
1 600	A_k (13 000)	A_o (2 200)	A_k (13 000)	$A_o - 10 \%$ (1 980)
2 000	A_k (16 000)	A_o (2 600)	A_k (16 000)	$A_o - 10 \%$ (2 340)
2 500	A_k (19 000)	A_o (3 100)	A_k (19 000)	$A_o - 10 \%$ (2 790)
3 150	A_k (22 000)	A_o (3 800)	A_k (22 000)	$A_o - 10 \%$ (3 420)

(*) Maksimālos zudumus kVA rādītājiem, kas nav I.2. tabulā ietvertie rādītāji, bet atbilst vērtībai starp tiem, nosaka, izmantojot lineārās interpolācijas metodi.

I.3. tabula. Īsslēguma zudumu un tukšgaitas zudumu koriģēšana citu tinuma sprieguma kombināciju vai divu spriegumu gadījumā vienam vai abiem tinumiem (nominālā jauda $\leq 3 150$ kVA)

Viena tinuma $U_m \leq 24$ kV un otra tinuma $U_m > 1,1$ kV	I.1. un I.2. tabulā noteiktās maksimālās pieļaujamās zudumu vērtības palielina par 10 % tukšgaitas zudumiem un par 10 % īsslēguma zudumiem
Viena tinuma $U_m = 36$ kV un otra tinuma $U_m \leq 1,1$ kV	I.1. un I.2. tabulā noteiktās maksimālās pieļaujamās zudumu vērtības palielina par 15 % tukšgaitas zudumiem un par 10 % īsslēguma zudumiem
Viena tinuma $U_m = 36$ kV un otra tinuma $U_m > 1,1$ kV	I.1. un I.2. tabulā norādītās maksimālās pieļaujamās zudumu vērtības palielina par 20 % tukšgaitas zudumiem un par 15 % īsslēguma zudumiem

Divi spriegumi vienam tinumam	Transformatoriem, kuriem ir viens augstsprieguma tinums un kuriem var pieslēgt divus spriegumus no atzarojuma zemsprieguma tinuma, zudumu aprēķinos izmanto zemsprieguma tinuma augstāko spriegumu, un tam jāatbilst I.1. un I.2. tabulā noteiktajām maksimālajām pieļaujamām zudumu vērtībām. Šāda transformatora zemsprieguma tinuma zemākā sprieguma maksimālā pieejamā jauda nedrīkst pārsniegt 85 % no nominālās jaudas, kas piešķirta zemsprieguma tinumam pie augstākā sprieguma.
	Transformatoriem, kuriem ir viens zemsprieguma tinums un kuriem var pieslēgt divus spriegumus no atzarojuma augstsprieguma tinuma, zudumu aprēķinos izmanto augstsprieguma tinuma augstāko spriegumu, un tam jāatbilst I.1. un I.2. tabulā noteiktajām maksimālajām pieļaujamām zudumu vērtībām. Šāda transformatora augstsprieguma tinuma zemākā sprieguma maksimālā pieejamā jauda nedrīkst pārsniegt 85 % no nominālās jaudas, kas piešķirta augstsprieguma tinumam pie augstākā sprieguma.
	Ja ir pieejama pilna nominālā jauda neatkarīgi no spriegumu kombinācijām, I.1. un I.2. tabulā noteiktās zudumu vērtības var palielināt par 15 % tukšgaitas zudumiem un par 10 % īsslēguma zudumiem.
Divi spriegumi abiem tinumiem	Tādu transformatoru gadījumā, kuram ir divi spriegumi abiem tinumiem, I.1. un I.2. tabulā noteiktās maksimālās pieļaujamās zudumu vērtības var palielināt par 20 % tukšgaitas zudumiem un par 20 % īsslēguma zudumiem. Zudumu vērtības tiek norādītas augstākajai iespējamai nominālajai jaudai, ievērojot, ka nominālā jauda ir nemainīga neatkarīgi no spriegumu kombinācijām.

1.2. Prasības vidējiem spēka transformatoriem, kuru nominālā jauda ir > 3 150 kVA

I.4. tabula. Maksimumefektivitātes indeksa (PEI) minimālās vērtības vidējiem spēka transformatoriem, kas ir šķidruma transformatori

Nominālā jauda (kVa)	1. līmenis (2015. gada 1. jūlijs)	2. līmenis (2021. gada 1. jūlijs)
	Maksimumefektivitātes indeksa minimālā vērtība (%)	
$3\ 150 < S_r \leq 4\ 000$	99,465	99,532
5 000	99,483	99,548
6 300	99,510	99,571
8 000	99,535	99,593
10 000	99,560	99,615
12 500	99,588	99,640
16 000	99,615	99,663
20 000	99,639	99,684
25 000	99,657	99,700
31 500	99,671	99,712
40 000	99,684	99,724

PEI minimālās vērtības kVA rādītājiem, kas nav I.4. tabulā ietvertie rādītāji, bet atbilst vērtībai starp tiem, nosaka, izmantojot lineārās interpolācijas metodi.

I.5. tabula. Maksimumefektivitātes indeksa (PEI) minimālās vērtības vidējiem spēka transformatoriem, kas ir **sausie** transformatori

Nominālā jauda (kva)	1. līmenis (2015. gada 1. jūlijs)	2. līmenis (2021. gada 1. jūlijs)
	Maksimumefektivitātes indeksa minimālā vērtība (%)	
$3\ 150 < S_r \leq 4\ 000$	99,348	99,382
5 000	99,354	99,387
6 300	99,356	99,389
8 000	99,357	99,390
$\geq 10\ 000$	99,357	99,390

PEI minimālās vērtības kVA rādītājiem, kas nav I.5. tabulā ietvertie rādītāji, bet atbilst vērtībai starp tiem, nosaka, izmantojot lineārās interpolācijas metodi.

1.3. Prasības vidējiem spēka transformatoriem, kuru nominālā jauda ir $\leq 3\ 150$ kVA, kuri aprīkoti ar atzarojumu savienojumiem un kuri ir piemēroti ekspluatācijai elektropadeves režīmā vai slodzes režīmā sprieguma pielāgošanas vajadzībām. Šajā kategorijā ietilpst sadales transformatori ar sprieguma regulēšanas funkciju

Šā pielikuma I.1. un I.2. tabulā noteiktās maksimālās pieļaujamās zudumu vērtības palielina par 20 % tukšgaitas zudumiem un par 5 % īsslēguma zudumiem 1. līmenī un par 10 % īsslēguma zudumiem 2. līmenī.

1.4. Prasības pārvades līniju balstu vidējiem spēka transformatoriem

I.1. un I.2. tabulā noteiktās īsslēguma zudumu un tukšgaitas zudumu vērtības nepiemēro pārvades līniju balstu transformatoriem, kuri ir šķidrums transformatori un kuru jauda pārsniedz 25 kVA un nepārsniedz 315 kVA. Šiem pārvades līniju balstu vidējo spēka transformatoru īpašajiem modeļiem ir jāatbilst maksimālajām pieļaujamām zudumu vērtībām, kas noteiktas I.6. tabulā.

I.6. tabula. Pārvades līniju balstu vidēju spēka transformatoru, kas ir šķidrums transformatori, maksimālie īsslēguma zudumi un tukšgaitas zudumi (W)

Nominālā jauda (kVa)	1. līmenis (2015. gada 1. jūlijs)		2. līmenis (2021. gada 1. jūlijs)	
	Maksimālie īsslēguma zudumi (W) (*)	Maksimālie tukšgaitas zudumi (W) (*)	Maksimālie īsslēguma zudumi (W) (*)	Maksimālie tukšgaitas zudumi (W) (*)
25	C_k (900)	A_o (70)	B_k (725)	A_o (70)
50	C_k (1 100)	A_o (90)	B_k (875)	A_o (90)
100	C_k (1 750)	A_o (145)	B_k (1 475)	A_o (145)
160	$C_k + 32\%$ (3 102)	C_o (300)	$C_k + 32\%$ (3 102)	$C_o - 10\%$ (270)

Nominālā jauda (kVa)	1. līmenis (2015. gada 1. jūlijs)		2. līmenis (2021. gada 1. jūlijs)	
	Maksimālie īsslēguma zudumi (W) (*)	Maksimālie tukšgaitas zudumi (W) (*)	Maksimālie īsslēguma zudumi (W) (*)	Maksimālie tukšgaitas zudumi (W) (*)
200	C _k (2 750)	C _o (356)	B _k (2 333)	B _o (310)
250	C _k (3 250)	C _o (425)	B _k (2 750)	B _o (360)
315	C _k (3 900)	C _o (520)	B _k (3 250)	B _o (440)

(*) Maksimālos zudumus kVA rādītājiem, kas nav I.6. tabulā ietvertie rādītāji, bet atbilst vērtībai starp tiem, nosaka, izmantojot lineārās interpolācijas metodi.

2. Minimālās energoefektivitātes prasības lieliem spēka transformatoriem

Minimālās efektivitātes prasības lieliem spēka transformatoriem ir noteiktas I.7. un I.8. tabulā.

I.7. tabula. Maksimumefektivitātes indeksa minimālo vērtību prasības lieliem spēka transformatoriem, kas ir šķidrums transformatori

Nominālā jauda (MVA)	1. līmenis (2015. gada 1. jūlijs)	2. līmenis (2021. gada 1. jūlijs)
	Maksimumefektivitātes indeksa minimālā vērtība (%)	
≤ 4	99,465	99,532
5	99,483	99,548
6,3	99,510	99,571
8	99,535	99,593
10	99,560	99,615
12,5	99,588	99,640
16	99,615	99,663
20	99,639	99,684
25	99,657	99,700
31,5	99,671	99,712
40	99,684	99,724
50	99,696	99,734
63	99,709	99,745
80	99,723	99,758
≥ 100	99,737	99,770

PEI minimālās vērtības MVA rādītājiem, kas nav I.7. tabulā ietvertie rādītāji, bet atbilst vērtībai starp tiem, nosaka, izmantojot lineārās interpolācijas metodi.

I.8. tabula. Maksimumefektivitātes indeksa minimālo vērtību prasības lieliem spēka transformatoriem, kas ir sausie transformatori

Nominālā jauda (MVA)	1. līmenis (2015. gada 1. jūlijs)	2. līmenis (2021. gada 1. jūlijs)
	Maksimumefektivitātes indeksa minimālā vērtība (%)	
≤ 4	99,158	99,225
5	99,200	99,265
6,3	99,242	99,303
8	99,298	99,356
10	99,330	99,385
12,5	99,370	99,422
16	99,416	99,464
20	99,468	99,513
25	99,521	99,564
31,5	99,551	99,592
40	99,567	99,607
50	99,585	99,623
≥ 63	99,590	99,626

PEI minimālās vērtības MVA rādītājiem, kas nav I.8. tabulā ietvertie rādītāji, bet atbilst vērtībai starp tiem, nosaka, izmantojot lineārās interpolācijas metodi.

3. Prasības attiecībā uz informāciju par ražojumiem

No 2015. gada 1. jūlija par transformatoriem, kas ietilpst šīs regulas darbības jomā (1. pants) visā attiecīgajā ražojuma dokumentācijā, tostarp ražotāju brīvpiekluves tīmekļa vietnēs, iekļauj šādu informāciju par ražojumu:

- informācija par nominālo jaudu, īsslēguma zudumiem, tukšgaitas zudumiem un, ja tukšgaitas režīmā ir vajadzīga dzesēšanas sistēma, šādas sistēmas elektrisko jaudu;
- par lieliem spēka transformatoriem un, attiecīgā gadījumā, vidējiem spēka transformatoriem – maksimumefektivitātes indeksa minimālā vērtība un jauda, pie kādas ir noteikta minētā vērtība;
- par transformatoriem ar diviem spriegumiem – maksimālā nominālā jauda pie zemākā sprieguma saskaņā ar I.3. tabulu;

- d) informācija par visu galveno transformatora detaļu masu (t.sk. informācija vismaz par vadītāju, par vadītāja veidu un par serdes materiālu) masu;
- e) par pārvades līniju balstu vidējiem spēka transformatoriem – redzams uzraksts “Izmanto tikai uz pārvades līniju balstiem”.

Informāciju, kas minēta a), c) un d) apakšpunktā, iekļauj arī spēka transformatoru datu plāksnītē.

4. Tehniskā dokumentācija

Spēka transformatoru tehniskajā dokumentācijā norāda šādu informāciju:

- a) ražotāja nosaukums un adrese;
- b) modeļa identifikators – burtciparu kods, ar ko vienu modeli atšķir no citiem tā paša ražotāja modeļiem;
- c) informācija, kas jānorāda saskaņā ar 3. punktu.

Ja tehniskās dokumentācijas (vai tās daļas) pamatā ir cita modeļa tehniskā dokumentācija (vai tās daļas), norāda arī cita modeļa identifikatoru un tehniskajā dokumentācijā jāizklāsta, kā no cita modeļa tehniskās dokumentācijas ir iegūta informācija, piem., aprēķinu vai ekstrapolācijas ceļā, tostarp jānorāda, kādus testus izdarījis ražotājs, lai verificētu šos aprēķinus vai ekstrapolāciju.

—

II PIELIKUMS

Mērījumu un aprēķinu metodes**Mērījumu metode**

Lai nodrošinātu atbilstību šīs regulas prasībām, mērījumus veic, izmantojot mūsdienīgas mērīšanas metodes un procedūras, ar kurām iegūtie rezultāti ir ticami, precīzi un reproducējami, tostarp metodes, kas noteiktas dokumentos, kuru atsauces numuri šajā nolūkā ir publicēti *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Aprēķinu metodes

Vidēju un lielu spēka transformatoru maksimumefektivitātes indeksu (PEI) aprēķina, nosakot transformatora nodotās pilnās jaudas, no kuras atņemti elektroenerģijas zudumi, un transformatora nodotās pilnās jaudas attiecību.

$$PEI = 1 - \frac{2(P_0 + P_{c0})}{S_r \sqrt{\frac{P_0 + P_{c0}}{P_k}}}$$

kur:

P_0 ir tukšgaitas zudumu mērījums pie nominālā sprieguma un nominālās frekvences nominālajā atzarojumā;

P_{c0} ir dzesēšanas sistēmas elektriskā jauda transformatora tukšgaitas režīmā;

P_k ir tukšgaitas zudumu mērījums pie nominālās strāvas un nominālās frekvences nominālajā atzarojumā, kas koriģēts, lai ņemtu vērā atsauces temperatūru;

S_r ir tā transformatora vai autotransformatora nominālā jauda, kuram noteikts P_k rādītājs.

III PIELIKUMS

Verifikācijas procedūra

Veicot tirgus uzraudzības pārbaudes, kas minētas Direktīvas 2009/125/EK 3. panta 2. punktā, dalībvalstu iestādes piemēro šādu verifikācijas procedūru prasībām, kas noteiktas I pielikumā.

1. Dalībvalstu iestādes testē vienu katra modeļa ierīci.
2. Attiecīgo modeli uzskata par atbilstošu šīs regulas I pielikumā izklāstītajām prasībām, ja tehniskajā dokumentācijā norādītās vērtības atbilst I pielikumā noteiktajām prasībām un ja izmēritie parametri atbilst I pielikumā noteiktajām prasībām un nepārsniedz šī pielikuma 1. tabulā norādītās verifikācijas pielaiides.
3. Ja 2. punktā norādītais rezultāts netiek sasniegts, modeli uzskata par šīs regulas prasībām neatbilstošu. Dalībvalstu iestādes visu būtisko informāciju, tostarp –attiecīgā gadījumā – testēšanas rezultātus, sniedz citu dalībvalstu iestādēm un Komisijai viena mēneša laikā pēc tam, kad pieņemts lēmums par modeļa neatbilstību.

Dalībvalstu iestādes izmanto II pielikumā noteiktās mērījumu un aprēķinu metodes.

Nemot vērā masas un izmēra ierobežojumus, kas saistīti ar vidēju un lielu spēka transformatoru transportēšanu, dalībvalstis var veikt verifikācijas procedūru pie ražotāja pirms ražojumu nodošanas ekspluatācijā tā uzstādīšanas vietā.

Šajā pielikumā noteiktās verifikācijas pielaiides attiecas tikai uz dalībvalsts iestāžu mērījumos noteikto parametru pārbaudi, un izgatavotājs vai importētājs tās neizmanto kā pieļaujamo pielaidi, lai noteiktu vērtības tehniskajā dokumentācijā.

1. tabula

Izmērītais parametrs	Verifikācijas pielaiides
Īsslēguma zudumi	Izmērītā vērtība nepārsniedz deklarēto vērtību vairāk kā par 5 %.
Tukšgaitas zudumi	Izmērītā vērtība nepārsniedz deklarēto vērtību vairāk kā par 5 %.
Dzesēšanas sistēmas elektriskā jauda transformatora tukšgaitas režīmā	Izmērītā vērtība nepārsniedz deklarēto vērtību vairāk kā par 5 %.

IV PIELIKUMS

Indikatīvie kritēriji

Laikā, kad regula tiek pieņemta, labākās tirgū pieejamās tehnoloģijas attiecīgajiem produktiem ir šādas:

- a) vidēji spēka transformatori, kuri ir šķidrums transformatori: $A_o - 20 \%$, $A_k - 20 \%$;
- b) vidēji spēka transformatori, kuri ir sausi transformatori: $A_o - 20 \%$, $A_k - 20 \%$;
- c) vidēji spēka transformatori ar amorfa tērauda serdi: $A_o - 50 \%$, $A_k - 50 \%$.

Ir jāuzlabojas to materiālu pieejamībai, kas vajadzīgi transformatoru ražošanai ar amorfa tērauda serdi, lai šīs zudumu vērtības nākotnē varētu kļūt par prasību minimumu.

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS REGULA (ES) Nr. 549/2014**(2014. gada 21. maijs),****ar kuru nosaka standarta importa vērtības atsevišķu veidu augļu un dārzeņu ieviešanas cenas noteikšanai**

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Padomes 2007. gada 22. oktobra Regulu (EK) Nr. 1234/2007, ar ko izveido lauksaimniecības tirgu kopīgu organizāciju un paredz īpašus noteikumus dažiem lauksaimniecības produktiem (Vienotā TKO regula) ⁽¹⁾,ņemot vērā Komisijas 2011. gada 7. jūnija Īstenošanas regulu (ES) Nr. 543/2011, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus Padomes Regulas (EK) Nr. 1234/2007 piemērošanai attiecībā uz augļu un dārzeņu un pārstrādātu augļu un dārzeņu nozari ⁽²⁾, un jo īpaši tās 136. panta 1. punktu,

tā kā:

- (1) Īstenošanas regulā (ES) Nr. 543/2011, piemērojot Urugvajai kārta daudzpusējo tirdzniecības sarunu iznākumu, paredzēti kritēriji, pēc kuriem Komisija nosaka standarta importa vērtības minētās regulas XVI pielikuma A daļā norādītajiem produktiem no trešām valstīm un laika periodiem.
- (2) Standarta importa vērtību aprēķina katru darbdienu saskaņā ar Īstenošanas regulas (ES) Nr. 543/2011 136. panta 1. punktu, ņemot vērā mainīgos dienas datus. Tāpēc šai regulai būtu jāstājas spēkā dienā, kad to publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Standarta importa vērtības, kas paredzētas Īstenošanas regulas (ES) Nr. 543/2011 136. pantā, ir tādas, kā norādīts šīs regulas pielikumā.

*2. pants*Šī regula stājas spēkā dienā, kad to publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2014. gada 21. maijā

Komisijas
un tās priekšsēdētāja vārdā –
lauksaimniecības un lauku attīstības ģenerāldirektors
Jerzy PLEWA

⁽¹⁾ OVL 299, 16.11.2007., 1. lpp.⁽²⁾ OVL 157, 15.6.2011., 1. lpp.

PIELIKUMS

Standarta importa vērtības atsevišķu veidu augļu un dārzeņu ieviešanas cenas noteikšanai

(EUR/100 kg)

KN kods	Trešās valsts kods ⁽¹⁾	Standarta importa vērtība
0702 00 00	AL	59,1
	MA	39,6
	MK	58,8
	TR	50,7
	ZZ	52,1
0707 00 05	AL	41,5
	MK	36,1
	TR	124,7
0709 93 10	ZZ	67,4
	TR	115,8
0805 10 20	ZZ	115,8
	EG	44,3
0805 50 10	IL	74,1
	MA	45,2
	TR	49,7
	ZA	53,8
	ZZ	53,4
	TR	99,9
	ZA	141,8
0808 10 80	ZZ	120,9
	AR	82,8
	BR	84,5
	CL	97,0
	CN	98,8
	MK	25,2
	NZ	147,1
	US	204,6
	UY	70,3
ZA	111,9	
ZZ	102,5	

⁽¹⁾ Valstu nomenklatūra, kas paredzēta Komisijas Regulā (EK) Nr. 1833/2006 (OV L 354, 14.12.2006., 19. lpp.). Kods "ZZ" nozīmē "cita izcelsme".

LĒMUMI

KOMISIJAS LĒMUMS

(2012. gada 22. februāris)

par valsts atbalstu Nr. SA.29608 (C37/10), ko īstenojusi Ungārija attiecībā uz FHB Jelzálogbank Nyrt rekapitalizāciju

(izziņots ar dokumenta numuru C(2012) 1021)

(Autentisks ir tikai teksts angļu valodā)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

(2014/296/ES)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 108. panta 2. punkta pirmo daļu,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Ekonomikas zonu un jo īpaši tā 62. panta 1. punkta a) apakšpunktu,

uzaicinājusi ieinteresētās personas iesniegt savus apsvērumus saskaņā ar iepriekš minētajiem pantiem ⁽¹⁾ un ņemot vērā šos apsvērumus,

tā kā:

I. PROCEDŪRA

- (1) Ungārija 2009. gada 25. martā piešķīra FHB Jelzálogbank Nyrt (turpmāk "FHB" jeb "banka") vidēja termiņa valsts aizdevumu 120 miljardu Ungārijas forintu (HUF) (aptuveni 410 miljonu EUR ⁽²⁾) apmērā saskaņā ar Ungārijas bankām paredzēto likviditātes shēmu, ko Komisija apstiprināja 2010. gada 14. janvārī ⁽³⁾. Ungārijas iestādes 2009. gada 31. martā veica FHB rekapitalizāciju HUF 30 miljardu (apmēram EUR 100 miljonu) apmērā jaunizlaistu īpašu dividenžu priekšrocību akciju veidā plus viena balsstiesīgā akcija, ko 2009. gada 31. martā piešķīra saskaņā ar Komisijas apstiprināto garantiju un rekapitalizācijas shēmu ⁽⁴⁾.
- (2) Ar 2009. gada 3. aprīļa, 13. maija, 14. jūlija un 11. septembra vēstulēm Komisija Ungārijas iestādēm pieprasīja informāciju par rekapitalizācijas nosacījumiem. Ungārijas iestādes atbildēja 2009. gada 24. aprīļa, 2. jūnija, 12. augusta un 9. oktobra vēstulēs.
- (3) Tā kā Komisijai bija bažas par bankas stabilitāti rekapitalizācijas brīdī, tā 2009. gada 19. oktobrī pieprasīja Ungārijai iesniegt FHB pārstrukturēšanas plānu saskaņā ar Komisijas paziņojumu par finanšu nozares dzīvotspējas atjaunošanu un tās pārstrukturēšanas pasākumu novērtējumu pašreizējās krīzes apstākļos atbilstīgi valsts atbalsta noteikumiem ⁽⁵⁾ (turpmāk "Paziņojums par pārstrukturēšanu"). Ungārija iesniedza papildu informāciju 2009. gada 12. un 19. novembrī un pārstrukturēšanas plāna projektu – 2010. gada 26. janvārī.
- (4) FHB 2010. gada 19. februārī valstij atmaksāja pilnu rekapitalizācijas summu.

⁽¹⁾ OV C 178, 18.6.2011., 7. lpp.

⁽²⁾ Pamatojoties uz maiņas kursu 2012. gada 15. februārī (EUR/HUF(289,63)).

⁽³⁾ OV C 47, 25.2.2010., 16. lpp.

⁽⁴⁾ OV C 147, 27.6.2009., 2. lpp.

⁽⁵⁾ OV C 195, 19.8.2009., 9. lpp.

- (5) Ar 2010. gada 24. un 25. marta vēstulēm Ungārija Komisijai iesniedza turpmāku informāciju. *FHB* 2010. gada 21. aprīlī rīkoja akcionāru pilnsapulci, kurā banka izlēma veikt atlīdzības maksājumu valstij par rekapitalizāciju. Pēc tam Komisija 2010. gada 22. aprīļa vēstulē pieprasīja sniegt informāciju.
- (6) Komisija 2010. gada 2. jūnija un 1. oktobra vēstulēs pieprasīja sniegt papildu informāciju. Ungārijas iestādes to sniedza 2010. gada 11. jūnija vēstulē.
- (7) Ungārija 2010. gada 15. jūnijā iesniedza atjauninātu pārstrukturēšanas plānu un 2010. gada 30. septembrī to papildināja ar svarīgiem jauniem datiem.
- (8) Ungārijas iestādes 2010. gada 18. jūnija, 28. jūlija un 5. oktobra vēstulēs iesniedza papildu informāciju un 2010. gada 29. oktobra vēstulē paziņoja Komisijai, ka *FHB* ir samaksājusi atlīdzību par rekapitalizāciju.
- (9) Komisija 2010. gada 16. decembrī nolēma uzsākt procedūru, kas noteikta Līguma par Eiropas Savienības darbību (turpmāk "Līgums") 108. panta 2. punktā, attiecībā uz *FHB* paredzētajiem atbalsta pasākumiem. Pēc tam Ungārijas iestādes lūdza Komisiju veikt grozījumus šajā lēmumā, jo atsevišķas tā daļas ietvēra nepareizu un novecojušu informāciju. Tāpēc šo lēmumu aizstāja ar jaunu 2011. gada 24. janvāra lēmumu ⁽¹⁾ (turpmāk "lēmums par procedūras uzsākšanu"). Ar 2011. gada 24. janvāra vēstuli Komisija informēja Ungārijas iestādes par savu lēmumu saistībā ar paziņoto pasākumu uzsākt procedūru, kas paredzēta Līguma 108. panta 2. punktā. Komisijas lēmums uzsākt procedūru 2011. gada 18. jūnijā tika publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*. Komisija uzaicināja ieinteresētās personas iesniegt apsvērumus par attiecīgo pasākumu.
- (10) Ar 2011. gada 2. marta vēstuli Ungārijas iestādes iesniedza savus apsvērumus par Komisijas 2011. gada 24. janvāra lēmumu uzsākt formālu izmeklēšanas procedūru attiecībā uz *FHB* piešķirto pasākumu. Šos apsvērumus papildināja piezīmes, ko 2011. gada 11. jūlija vēstulē iesniedza *FHB*.
- (11) Ar 2011. gada 18. jūlija vēstuli trešā persona (*Magyar Jelzálogbank Egyesület* – Ungārijas hipotēku banku asociācija) iesniedza piezīmes par Komisijas lēmumu uzsākt procedūru.
- (12) Ungārijas iestādes 2011. gada 3. oktobra vēstulē iesniedza atjauninātu pārstrukturēšanas plānu un papildu informāciju par rekapitalizācijas atlīdzību Ungārijas valstij.
- (13) *FHB* un Ungārijas valsts 2011. gada 15. decembrī parakstīja jaunu nolīgumu, saskaņā ar kuru banka apņēmas valstij atmaksāt atlīdzību, par ko sākotnēji tika panākta vienošanās rekapitalizācijas nolīgumā.

II. ATBALSTA SAŅĒMĒJA APRAKSTS

1.1. ATBALSTA SAŅĒMĒJS

- (14) Valsts izveidoja *FHB* 1997. gadā. Valsts pakāpeniski pārdeva savu *FHB* daļu. *FHB* 2003. gadā tika iekļauta Budapeštas biržas sarakstā, un 2007. gada augustā valsts samazināja savu akciju kontrolpaketi bankā līdz nedaudz vairāk par 4 %.
- (15) Sākotnēji *FHB* tika izveidota kā hipotēku banka, lai sekmētu hipotekāro ķīlu zīmju izmantošanu. Lai garantētu hipotekāro ķīlu zīmju maksimālu drošību, bankai tika piemēroti stingri noteikumi attiecībā uz ierobežotu darbību, nodrošinājumu un īpašu uzraudzību. Sākotnēji *FHB* drīkstēja izsniegt tikai ilgtermiņa hipotekāros aizdevumus un garantijas saistībā ar hipotekārajiem aizdevumiem, kā arī slēgt noteiktus atvasināto instrumentu darījumu veidus, lai nodrošinātu savu pozīciju, kas izriet no hipotekāro aizdevumu darījumiem. Hipotekārās ķīlu zīmes bija galvenais bankas kreditēšanas darbību finansēšanas avots. Turklāt *FHB* refinansēja citu banku piešķirtos hipotekāros aizdevumus.

⁽¹⁾ OVC 178, 8.6.2011., 7. lpp.

- (16) *FHB* 2006. gadā ieviesa jaunu stratēģisko plānu, lai paplašinātu bankas darbību un filiāļu tīklu ar mērķi palielināt finansēšanas un darbības bāzi, ienākot privātpersonu pakalpojumu tirgū ar *FHB Commercial Bank* starpniecību. Laika gaitā *FHB* sāka pārdot dažādus privātpersonu un korporatīvo klientu aizdevumu produktus, kā arī piedāvāt kontu pārvaldības, noguldījumu pieņemšanas un maksājumu karšu pakalpojumus, tādējādi paplašinot produktu klāstu pasīvu daļā.
- (17) *FHB* ir grupa, kurā ietilpst mātesuzņēmums *FHB Mortgage Bank Co. Plc* un tam pilnībā piederoši meitasuzņēmumi, proti, *FHB Commercial Bank Ltd*, *FHB Service Ltd*, *FHB Real Estate Ltd* un *FHB Life Annuity Real Estate Investment Ltd*. Tā darbojas galvenokārt hipotekāro ķīlu zīmju tirgū. Šajā tirgū *FHB* pieder 23 % liela tirgus daļa (2009. gadā), un banka ir otra lielākā dalībniece Ungārijas tirgū (pēc *OTP Bank*, kam pieder 74 % liela tirgus daļa). *FHB* pieder 4,6 % liela tirgus daļa privātpersonu hipotēku tirgū un 0,6 % – privātpersonu noguldījumu tirgū.
- (18) Kad banka 2009. gada martā tika rekapitalizēta, tās kopējā bilance bija HUF 746,2 miljardi. Tajā pašā laikā bankas kapitāla pietiekamības rādītājs (turpmāk "CAR") bija 10,5 %. Valsts veiktie kapitāla ieguldījumi 2009. gada beigās ļāva palielināt *FHB* CAR līdz 16,1 % (aprēķināts saskaņā ar Ungārijas grāmatvedības noteikumiem).

1.2. KONTEKSTS

- (19) Ungārija ir viena no dalībvalstīm, kuru vissmagāk ietekmēja finanšu krīze. Valdības pārmērīgie izdevumi vairāku gadu garumā, kā arī ar kredītiem finansētās būvniecība un patēriņa pieaugums jau pirms krīzes radīja nopietnu ekonomikas nelīdzsvarotību. Tā kā pārsvarā izplatīti bija mājsaimniecību aizdevumi euro un Šveices frankos, kā arī turpinājās atkarība no ārējā finansējuma, valsts un tās banku nozare kļuva īpaši neaizsargāti pret svārstībām Ungārijas forinta vērtībā, kas krīzes laikā būtiski samazinājās.
- (20) Finanšu krīze ietekmēja Ungāriju tādā mērā, ka Starptautiskajam Valūtas fondam (turpmāk "SVF"), Eiropas Savienībai (turpmāk "ES") un Pasaules Bankai 2008. gada novembrī nācās izsniegt Ungārijai ārkārtas aizdevumus, lai mazinātu spriedzi valsts finanšu tirgos.
- (21) Atbildot uz nopietnajiem traucējumiem Ungārijas tautsaimniecībā, ko izraisīja krīze, Ungārijas valdība ieviesa vairākus pasākumus, kuru mērķis bija atbalstīt finanšu nozari un ko kopīgi finansēja SVF, ES un Pasaules Banka. Šie pasākumi ietvēra likviditātes atbalsta shēmu un garantiju un rekapitalizācijas shēmu.
- (22) Likviditātes atbalsta shēma (turpmāk "likviditātes shēma"), kas noteikta Ungārijas likumā par publiskajām finansēm, paredz nodrošināt finanšu iestāžu likviditāti aizdevumu veidā. Komisija šo shēmu apstiprināja 2009. gada 14. janvārī ⁽¹⁾ un tās darbības laiku pagarināja vairākas reizes; pēdējoreiz – līdz 2011. gada 31. decembrim ⁽²⁾.
- (23) Ar 2009. gada 12. februāra lēmumu ⁽³⁾ Komisija apstiprināja Ungārijas garantiju un rekapitalizācijas shēmu. Saskaņā ar minēto shēmu Ungārijas valsts varēja parakstīties uz priekšrocību akcijām, kas tiek uzskatītas par banku 1. līmeņa kapitālu. Rekapitalizācijas shēmas darbības laiks tika pagarināts vairākas reizes, pēdējoreiz – līdz 2011. gada 31. decembrim.
- (24) Saskaņā ar garantiju un rekapitalizācijas shēmas noteikumiem, ja rekapitalizācija pārsniedz 2 % no bankas riska svērtajiem aktīviem (turpmāk "RWA"), Ungārijas iestādēm vispirms ir jāinformē Komisija un jāsniedz detalizēts novērtējums par to, kāpēc, viņuprāt, šāda banka arī turpmāk būtu jāuzskata par būtībā drošu iestādi. Ja Komisija nepiekrīt novērtējumam par to, ka banka ir būtībā droša, rekapitalizāciju var turpināt īstenot, tomēr ir jāpalielina atbildība, lai atspoguļotu lielāku risku, un pārstrukturēšanas plāns ir jāiesniedz Komisijai sešu mēnešu laikā pēc rekapitalizācijas.

FHB grūtību iemesli

- (25) Ungāriju smagi skāra finanšu krīze, kas kopā ar citām iekšējām problēmām banku nozarē pasliktināja Ungārijas banku situāciju.

⁽¹⁾ OVC 47, 25.2.2010., 16. lpp.

⁽²⁾ OVC 236, 12.8.2011., 1. lpp.

⁽³⁾ OVC 147, 27.6.2009., 2. lpp.

- (26) *FHB* lūdza valsts atbalstu, jo, pretēji daudzām citām Ungārijas bankām, tai nebija mātesuzņēmuma eurozonā un tāpēc tā nevarēja saņemt lētu finansējumu no Eiropas Centrālās bankas (turpmāk "ECB"). ECB instrumenti, tostarp dažādi repo darījumi, bija pieejami eurozonā kopš 2008. gada rudens. Ungārijas Valsts banka 2010. gada sākumā izveidoja instrumentu, bet tas palielināja piekļuvi finansējumam Ungārijas forintos, nevis finansējumam euro, kas saskaņā ar *FHB* bija izšķiroši svarīgi krīzes smagākajā periodā⁽¹⁾.
- (27) Saskaņā ar Ungārijas iestādēm *FHB* rekapitalizācija bija nepieciešama, lai nodrošinātu bankas maksāspēju un novērstu likviditātes grūtības, ar ko saskārās visa Ungārijas banku nozare.

III. ATBALSTA PASĀKUMU APRAKSTS

- (28) Ungārijas piešķirtie atbalsta pasākumi *FHB*, kas aprakstīti Komisijas 2011. gada 24. janvāra lēmumā par procedūras uzsākšanu, ir šādi:
- valsts vidēja termiņa aizdevums saskaņā ar likviditātes shēmu HUF 120 miljardu (aptuveni EUR 410 miljonu) apmērā, ko piešķīra 2009. gada 25. martā un kura termiņš ir 2012. gada 11. novembris,
 - rekapitalizācija HUF 30 miljardu (aptuveni EUR 100 miljonu) apmērā jaunizlaistu īpašu dividenžu priekšrocību akciju veidā plus viena balsstiesīgā akcija, ko piešķīra 2009. gada 31. martā saskaņā ar garantiju un rekapitalizācijas shēmu.
- (29) Ar rekapitalizācijas nolīgumu, kas noslēgts starp Ungāriju un *FHB*, tika noteikta valsts atlīdzības likme par akcijām, proti, 10,49 %, kas atbilst garantiju un rekapitalizācijas shēmā noteiktajai atlīdzības likmei, ko piemēro būtībā drošām bankām un kas jāmaksā dividenžu veidā. Rekapitalizācija veidoja 9 % no *FHB* RWA, kas pārsniedz garantiju un rekapitalizācijas shēmā noteikto 2 % robežlielumu, kuru nepārsniegušās saņēmējas iestādes var uzskatīt par būtībā drošām. Tā kā šis pasākums pirms īstenošanas netika paziņots Komisijai, tai nebija iespējas pārbaudīt, vai saskaņā ar minēto garantiju un rekapitalizācijas shēmu banku varēja uzskatīt par būtībā drošu banku. Ja saskaņā ar garantiju un rekapitalizācijas shēmu saņēmējs tiek atzīts par nedrošu, ir nepieciešams iesniegt pārstrukturēšanas plānu un atlīdzības likmei ir jāatspoguļo bankas nedrošais stāvoklis, turklāt tai jābūt augstākai nekā atlīdzības likmei, ko piemēro būtībā drošām bankām.
- (30) Neatkarīgi uz šīm grūtībām banka minētajā periodā spēja pārvarēt šo situāciju: tai bija spēcīga kapitāla pozīcija (10,5 % CAR 2009. gada martā), un *Moody's Investors Service* (turpmāk "Moody's") tai bija piešķīris reitingu Baa3, kas joprojām ir investīciju kategorijā. Banka 2010. gada februārī, t. i., mazāk nekā deviņus mēnešus pēc rekapitalizācijas, atpirka īpašu dividenžu priekšrocību akcijas, kas bija valsts turējumā.
- (31) Banka nolēma samaksāt atlīdzību par rekapitalizāciju, pamatojoties uz pārskatīto konsolidēto pašreizējo un paredzamo CAR, ņemot vērā makroekonomikas prognozes, ko izmantoja 2010. gada plānošanā, kā arī informāciju par sagaidāmajiem apjomiem, bilancēm un riskiem, kas iekļauta bankas 2010. gada finanšu plānā. Šajā pārskatīšanā tika secināts, ka, neraugoties uz globālo finanšu krīzi, bankas situācija gada beigās bija ievērojami labāka, nekā tika paredzēts 2009. gada sākumā, kad ar Ungārijas valsti tika noslēgts nolīgums par bankas rekapitalizāciju.
- (32) *FHB* atmaksāja rekapitalizācijas summu valstij, tomēr nesniedza tai nekādu atlīdzību, tādējādi pārkāpjot rekapitalizācijas nolīguma noteikumus⁽²⁾. Tomēr banka uzskatīja, ka īpašu dividenžu priekšrocību akcijas, kas bija valsts turējumā, nedeva automātiskas tiesības uz dividenžu izmaksu un to priekšrocība nozīmēja tikai to, ka bankai bija jāmaksā valstij dividendes pirms parasto akciju dividenžu izmaksas. Tā kā periodā, kad valsts turējumā bija īpašu dividenžu priekšrocību akcijas, parastie akcionāri nesaņēma dividendes, bankai tās skatījumā nebija pienākuma maksāt priekšrocību dividendes. Turklāt *FHB* apgalvoja, ka jebkurā gadījumā laikā, kad tika izlemts par dividenžu izmaksu par 2009. gadu, valsts turējumā nebija īpašu dividenžu priekšrocību akcijas, jo šīs akcijas tika atpirktas jau iepriekš.

⁽¹⁾ Sīkāku paskaidrojumu par *FHB* grūtībām skatīt 2011. gada 24. janvāra lēmuma par procedūras uzsākšanu 39. apsvērumā un turpmākajos apsvērumos.

⁽²⁾ Skatīt iepriekš 28. apsvēruma otro ievilkumu.

- (33) *FHB* informēja Komisiju, ka 2010. gadā tā piedalījās ES mēroga stresa pārbaudē, ko koordinēja Eiropas Banku uzraudzības iestāžu komiteja sadarbībā ar ECB un Ungārijas Finanšu uzraudzības iestādi. Šajā stresa pārbaudē galvenā uzmanība bija pievērsta kapitāla pietiekamībai, savukārt likviditātes risks netika tieši pārbaudīts. Šā testa rezultāti, kuru pamatā bija konsolidētie rādītāji 2009. gada beigās, liecināja par 1. līmeņa kapitāla rezervēm [vairāk nekā EUR] (*) 50 miljonu apmērā salīdzinājumā ar *FHB* noteikto 1. līmeņa kapitāla pietiekamības rādītāja robežlielumu – 6 %.
- (34) Saskaņā ar 2010. gada likumu CX par grozījumiem atsevišķos likumos par ekonomikas un finanšu jautājumiem (turpmāk “2010. gada likums CX”), kas stājās spēkā 2010. gada 21. augustā, Ungārija veica grozījumus 2008. gada likumā CIV par finanšu starpnieku sistēmas stabilitāti (turpmāk “Stabilizācijas likums”). Ar 2010. gada likumu CX Ungārijas valstij ar atpakaļejošu datumu tika piešķirtas tiesības pieprasīt *FHB* atlīdzību par rekapitalizāciju, lai arī laikā, kad notika *FHB* akcionāru sapulce, kurā izlēma par dividenžu izmaksu, Ungārijas valsts vairs nebija akcionāre.
- (35) Ungārijas valsts un *FHB* 2010. gada 28. oktobrī parakstīja nolīgumu, saskaņā ar kuru *FHB* bija pienākums Ungārijas valstij samaksāt atlīdzību par rekapitalizāciju HUF 890 miljonu apmērā, kā arī procentus par nokavētu maksājumu HUF 11 726 786 apmērā.
- (36) Šķiet, ka atlīdzības likmi noteica, pamatojoties uz likviditātes shēmas noteikumiem. Ungārijas iestādes apgalvoja, ka rekapitalizāciju finansēja no tiem pašiem avotiem kā likviditātes atbalstu aizdevuma veidā, tāpēc atlīdzībai par rekapitalizāciju un likviditātes atbalstu jābūt vienāda. Kapitālu *FHB* piešķīra 2009. gada 6. maijā, un tas tika atmaksāts 2010. gada 19. februārī. Piemērojamā procentu likme bija tāda pati kā likme, ko maksāja par aizdevumu aptuveni EUR 400 miljonu apmērā. Saskaņā ar Ungārijas sniegto informāciju vidējā mēneša procentu likme sasniedza 3,79 – 4,08 %; faktiskā summa tika aprēķināta katru nedēļu. Saskaņā ar Ungārijas iestāžu sniegto informāciju kopējā atlīdzības summa HUF 890 miljonu apmērā tika samaksāta 2010. gada beigās.
- (37) Procenti par nokavētu maksājumu tika piemēroti saskaņā ar Ungārijas atsaucē likmi 5,97 %, ko publicējusi Komisija (1) un kas palielināta par 100 bāzes punktiem. Procenti par nokavētu maksājumu tika aprēķināti par periodu no 2010. gada 21. augusta, kad stājās spēkā grozītais Stabilizācijas likums, līdz 2010. gada 28. oktobrim, kad tika parakstīts nolīgums.
- (38) Ungārijas valsts un *FHB* 2011. gada 15. decembrī noslēdza jaunu nolīgumu, saskaņā ar kuru banka piekrita maksāt valstij nolemtu summu 10,49 % apmērā no kopējās rekapitalizācijas summas (t. i., no kopējās maksājamās summas HUF 2 491 742 552 apmērā). Saskaņā ar šo jauno nolīgumu *FHB* apņēmas līdz 2011. gada 31. decembrim valstij samaksāt papildu summu HUF 1 601 742 552, kas aprēķināta kā starpība starp kopējo atlīdzības summu HUF 890 miljonu apmērā, kas minēta iepriekš 36. apsvērumā, un atlīdzību, kas jau tika samaksāta 2010. gada 28. oktobrī.

IV. PĀRSTRUKTURĒŠANAS PLĀNS

- (39) Ungārija 2010. gada 30. septembrī iesniedza Komisijai atjauninātu *FHB* pārstrukturēšanas plānu. Ar 2011. gada 3. oktobra vēstuli Komisijai tika iesniegta papildu informācija par pārstrukturēšanas plānu. Galvenie pārstrukturēšanas plāna aspekti jau ir aprakstīti Komisijas lēmumā par procedūras uzsākšanu. Papildu elementi tika iesniegti 2011. gada 3. oktobrī un ir aprakstīti 4.1.–4.3. iedaļā.

(*) Konfidenciāla informācija

(1) OV C 14, 19.1.2008., 6. lpp. un “Bāzes likmes (kopš 1.7.2008., EUR-27), ko aprēķina saskaņā ar Komisijas 2008. gada 19. janvāra paziņojumu”, kas pieejamas šādā tīmekļvietnē: http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/reference_rates.html

4.1. DZĪVOTSPĒJA

- (40) Starptautiskā un valsts mēroga ekonomikas vide 2010. gadā bija samērā sarežģīta, lai gan bija vērojamas stāvokļa uzlabošanās pazīmes. Ungārijas banku nozares rentabilitāte 2010. gadā krietni atpalika no iepriekšējā gada rādītājiem. Saskaņā ar 2010. gada likumu XC, kas stājās spēkā 2010. gada 13. augustā, Ungārijas valdība ieviesa īpašu nodokli finanšu iestādēm, kas kopumā sasniedza HUF 187 miljardus un ko maksāja galvenokārt kredītiestādes.
- (41) Privātpersonu pieprasījumi pēc aizdevumiem 2010. gadā krietni samazinājās; tajā pašā laikā piedāvājumu samazināja normatīvās vides un tirgus nosacījumu nelabvēlīgas izmaiņas. Turklāt šajā sektorā situācija pasliktinājās arī uzņēmumu kredīvēšanas jomā, lai gan dažas bankas, tostarp *FHB*, paplašināja savas korporatīvās darbības.
- (42) Vissvarīgākais notikums saistībā ar *FHB* darbībām un finansiālajiem rezultātiem bija *Allianz Commercial Bank Ltd* (turpmāk "Allianz Bank") iegāde un ilgtermiņa stratēģiskās sadarbības nolīgums starp *Allianz Hungaria Insurance Co. Ltd.* (turpmāk "Allianz Hungaria Insurance") un *FHB*. Iegāde tika pabeigta 2010. gada 30. septembrī. Tajā pašā laikā *FHB* uzsāka integrācijas projektu, lai apvienotu *Allianz Bank* un *FHB Commercial Bank* un racionalizētu un optimizētu visas grupas darbības (filiāļu tīklu, izplatīšanas kanālus, produktu portfeli, IT darbības, organizācijas struktūru un cilvēkresursus utt.).
- (43) Iegāde pozitīvi ietekmēja *FHB* grupas tīro peļņu 2010. gadā; ārkārtas ieņēmumi saistībā ar iegādi līdzsvaroja īpašā banku nodokļa, aizdevumu portfeļa zaudējumu un pieaugošo finansējuma izmaksu negatīvo ietekmi. *FHB* kopējā peļņa 2010. gadā bija HUF 11,2 miljardi, kas ir pieaugums par 58,9 % salīdzinājumā ar 2009. gadu.
- (44) *Allianz Bank* iegādes rezultātā privātpersonu un korporatīvo klientu kontu skaits *FHB* ievērojami palielinājās – no [...] 2009. gada decembrī līdz [...] 2010. gada decembrī (+ [...] %). Tomēr pasīvo kontu lielā skaita dēļ noguldījumu summa nepalielinājās proporcionāli, bet gan pieauga no HUF [...] miljardiem 2009. gada decembrī līdz HUF [...] miljardiem 2010. gada decembrī (+ [...] %). *FHB* tirgus daļa privātpersonu un korporatīvo klientu noguldījumu tirgos palielinājās attiecīgi no [...] % līdz [...] % un no [...] % līdz [...] %. Tādējādi *Allianz Bank* iegāde palielināja noguldījumu daļu *FHB* finansējuma portfelī un samazināja hipotekāro ķīlu zīmju summu no HUF [...] 2010. gadā līdz HUF [...] miljardiem 2011. gadā.
- (45) *FHB* prognozē, ka, pamatojoties uz aplēsto konsolidēto bilanci un ieņēmumu pārskatu par 2011. gadu., 2011. gada decembrī tās CAR vajadzētu būt apmēram [...] %. Šajā prognozē ņemts vērā papildu maksājums Ungārijas valstij saistībā ar 2009. gada martā īstenoto rekapitalizāciju. Šis papildu maksājums tika veikts 2011. gada 15. decembrī saskaņā ar Ungārijas valsti.

4.2. SLOGA SADALE

- (46) Par rekapitalizāciju HUF 30 miljardu apmērā *FHB* 2010. gada oktobrī samaksāja valstij atlīdzību HUF 890 miljonu apmērā. Sākotnēji piemērotā procentu likme bija tāda pati kā tā, ko maksāja par HUF 120 miljardu aizdevumu, jeb vidējā mēneša likme robežās no 3,79 % līdz 4,08 %.
- (47) Saskaņā ar jauno nolīgumu, ko *FHB* un Ungārijas valsts parakstīja 2011. gada 15. decembrī, banka apņēmas valstij samaksāt kopējo atlīdzības summu HUF 2 491 742 552 apmērā, kas veido 10,49 % no rekapitalizācijas summas, kā par to rekapitalizācijas nolīgumā sākotnēji vienojušās banka un valsts.

4.3. PASĀKUMI KONKURENCES IZKROĻOJUMU IEROBEŽOŠANAI

- (48) Papildu informācijā, ko iesniedza 2011. gada oktobrī, nebija īpaši izskatīts jautājums par konkurences izkropļojumiem, izņemot uzsverto faktu, ka, neraugoties uz *Allianz Bank* iegādi, *FHB* tirgus daļa privātpersonu un komerciālo klientu noguldījumu jomā joprojām ir ierobežota (attiecīgi [0,7 %–1,3 %] un [0,4 %–0,95 %] 2010. gada 31. decembrī un attiecīgi [0,65 %–1,3 %] un [1 %–1,35 %] 2011. gada 30. jūnijā).

V. IEMESLI, KAS PAMATO FORMĀLAS PROCEDŪRAS UZSĀKŠANU

- (49) Komisija uzsāka formālu izmeklēšanas procedūru, jo tā uzskatīja, ka galvenie pieņēmumi, kas ir pamatā *FHB* pārstrukturēšanas plānam un darījumu prognozēm, nebija pietiekami pamatoti un tajos netika ņemta vērā *FHB* īstenotā *Allianz Bank* iegāde. Turklāt Komisija pauž šaubas par *FHB* ilgtermiņa dzīvotspēju, ņemot vērā bankas lielo atkarību no starpbanku finansējuma un nekustamā īpašuma tirgus Ungārijā.
- (50) Ņemot vērā valstij 2010. gada oktobrī samaksātās rekapitalizācijas atlīdzības zemo apjomu (kas atbilst vidējai procentu likmei 3,79 %–4,08 %, kā noteikts likviditātes shēmā), Komisija pauda arī bažas par to, vai pašas bankas ieguldījums pārstrukturēšanā bija pietiekams. *FHB* īstenotā *Allianz Bank* iegāde un nolīgums ar *Allianz Hungaria Insurance* radīja bažas par to, vai atbalsts bija ierobežots līdz nepieciešamajam minimālajam apjomam.
- (51) Visbeidzot, Komisija arī uzskatīja, ka Ungārijas iestādes nebija apliecinājušas, ka tika īstenoti pietiekami pasākumi, lai ierobežotu konkurences izkropļojumus, ko tirgū radījis *FHB* piešķirtais atbalsts, jo īpaši ņemot vērā bankas attīstības stratēģiju, neseno *Allianz Bank* iegādi un nepietiekamo atlīdzību, kas samaksāta par valsts veikto rekapitalizāciju.

VI. IEINTERESĒTO PERSONU APSVĒRUMI

- (52) Komisija 2011. gada 18. jūlijā saņēma Ungārijas hipotēku banku asociācijas (turpmāk "Asociācija") apsvērumus. Šajos apsvērumos Asociācija atgādināja par krīzes, kas 2008.-2009. gadā skāra Ungārijas tautsaimniecību un banku nozari, apmēru, un norādīja, ka *FHB* rekapitalizācija notika sarežģītas makroekonomiskās vides apstākļos, ko radīja krīze. Valsts intervence *FHB* labā tika īstenota, lai novērstu nopietnus riskus Ungārijas hipotēku kredītu nozarē un hipotekāro ķīlu zīmju tirgū. Tā kā pastāvēja neaizsargātība pret valūtas svārstībām, pieauga Šveices franka vērtība attiecībā pret Ungārijas forintu, patērētāju ienākumi samazinājās un pieauga bezdarba līmenis, strauji un pamatīgi kritās hipotēku kredītu portfeļa kvalitāte un palielinājās "slikto kredītu" skaits, kā arī saruka banku finansēšanas iespējas. Tas jo īpaši attiecās uz *FHB*, kas finansējumu saņēma no kapitāla tirgus.

VII. DALĪBVALSTS APSVĒRUMI

- (53) Komisija 2011. gada 2. martā saņēma Ungārijas iestāžu apsvērumus, un pēc tam 2011. gada 11. jūlija vēstulē *FHB* iesniedza papildu apsvērumus.

7.1. DZĪVOTSPĒJA

- (54) Atbildot uz Komisijas bažām par bankas pārstrukturēšanas plāna pamatā esošo pieņēmumu precizitāti, Ungārijas iestādes apgalvo, ka finanšu prognozes ir balstītas uz ārējo ekspertu pieņēmumiem un ir saskaņā ar informāciju, kas bija pieejama attiecīgajā periodā. Attiecībā uz stabilitāti šis plāns ne ar ko neatšķiras no pārējiem *FHB* finanšu plāniem vai prognozēm.
- (55) Saskaņā ar Ungārijas iestāžu informāciju *FHB* ilgtermiņa dzīvotspēja ir nodrošināta, ko pierāda *FHB* panākumi līdzekļu piesaistīšanā gan naudas, gan kapitāla tirgos: 2009. gadā *FHB* emitēja hipotekārās ķīlu zīmes un obligācijas vairāk nekā HUF 60 miljardu apmērā, un privātie ieguldītāji bankai kopumā aizdeva [...].

- (56) Turklāt Ungārijas iestādes apgalvo, ka dati par privātpersonu noguldījumu kontiem liecina, ka *FHB daļa* privātpersonu noguldījumu segmentā 2009. gadā pieauga no [...] % līdz [...] %; prognozētais 2010. gada beigu rādītājs ir [...] %. Pastāvīgi un dinamiski palielinājies privātpersonu kontu skaits un šādu kontu portfeļa apjoms, neraugoties uz tirgus prognozēm par portfeļa samazinājumu. Tāpēc banka un Ungārijas iestādes neuzskata, ka prognozes par privātpersonu noguldījumiem un kontiem būtu pārāk optimistiskas.
- (57) *FHB* likviditātes stāvokli var uzskatīt par noturīgi stabilu, ko cita starpā ietekmējis fakts, ka bankai ir jāizpilda likviditātes prasības, ko noteikušas kredītreitingu aģentūras. Bankas likviditātes stāvoklis bija stabils pat sarežģītākajos krīzes periodos, ko apstiprina Ungārijas Centrālās bankas vadītāja 2009. gada 19. marta vēstule finanšu ministram.
- (58) Visbeidzot, bankas aktīvu kvalitātes pasliktināšanos krīzes laikā galvenokārt ietekmēja Ungārijas makroekonomiskā situācija, mājsaimniecību ienākumu kritums, nodarbinātības rādītāju pazemināšanās un pieaugošais bezdarba līmenis, nevis Šveices franka vērtības pieaugums attiecībā pret Ungārijas forintu. Lai gan *FHB* ir ieviesusi vairākas shēmas, kuru mērķis ir risināt problēmas saistībā ar finansiālās grūtībās nonākušiem debitoriem, aizdevumu portfeļa kvalitāte tiks pastāvīgi uzlabota, galvenokārt pateicoties ekonomikas atlabšanai un ekonomisko rādītāju uzlabojumam. Saskaņā ar Ungārijas Centrālās bankas un Ungārijas iestāžu izstrādātajām ekonomikas prognozēm 2011. gadam iekšzemes kopprodukts (turpmāk "IKP") palielināsies, pakāpeniski uzlabosies nodarbinātības rādītāji un bezdarba līmenis būs zemāks, kas, iespējams, ievērojami ietekmēs arī *FHB* aizdevumu portfeli.

7.2. SLOGA SADALE

- (59) Ungārijas iestādes norāda, ka *FHB* noslēdza nolīgumus ar *Allianz Bank* un *Allianz Hungaria Insurance* pēc tam, kad *FHB* 2010. gada 19. februārī valstij bija pilnībā atlīdzinājusi visu emitēto akciju vērtību un izpirkusi akcijas, kas emitētas rekapitalizācijas laikā. *FHB* un *Allianz* noslēdza nolīgumus 2010. gada jūnijā un jūlijā, un iegāde notika 2010. gada septembrī. Tajā laikā *FHB* turējumā nebija nekādu valsts līdzekļu. Tāpēc *FHB* nebūtu varējusi finansēt iegādi, izmantojot rekapitalizācijas summu, kas tika atmaksāta 2010. gada februārī. Sagatavošanas analīze un apspriedes starp *FHB* un *Allianz* tika sāktas tikai pēc valsts aizdevuma atmaksāšanas. Turklāt pirkuma cena, ko *FHB* samaksāja *Allianz Bank* (ņemot vērā atpirkto pašu akciju vērtību), bija apmēram HUF 3,3 miljardi, savukārt *Allianz Bank* pašu kapitāls 2010. gada 30. septembrī bija HUF 14 miljardi. Tādējādi, lai iegādātos *Allianz Bank*, *FHB* nebija nepieciešams kapitāls, un šis darījums nesamazināja *FHB* pašu kapitālu.
- (60) Turklāt to, ka atbalsts bija ierobežots līdz nepieciešamajam minimumam, atspoguļo fakts, ka *FHB CAR*, kas 2008. gadā bija 11,3 %, tikai pēc rekapitalizācijas sasniedza 12 % *CAR* mērķi, ko Komisija apstiprināja garantiju un kapitāla shēmā.
- (61) Ungārijas iestādes arī norāda, ka *FHB* nebija izmaksājusi dividendes vairākus gadus pēc kārtas, un banka bija atpirkusi tikai nelielu daļu no savām akcijām attiecībā pret akcionāru pašu kapitāla kopējo vērtību. Tā kā īpašniekiem un akcionāriem atgriezto līdzekļu summa pedējo gadu laikā bija neliela, tika nodrošināta piemērota sloga sadale.

7.3. PASĀKUMI KONKURENCES IZKROĻOJUMU IEROBEŽOŠANAI

- (62) Papildus pasākumiem, lai ierobežotu konkurences izkropļojumus, kas minēti Komisijas lēmumā, Ungārijas iestādes norāda uz turpmākiem pasākumiem saistībā ar garantiju un rekapitalizācijas shēmu un rekapitalizācijas nolīgumu starp *FHB* un Ungārijas valsti:

— valstij ir īpašas veto tiesības uz dividenžu maksājumiem un iegādēm⁽¹⁾; kā arī

— kamēr spēkā ir Ungārijas valsts intereses, bankai ir jāievēro daži ierobežojumi attiecībā uz bankas augstāko amatpersonu algām, atlīdzību un pabalstiem⁽²⁾.

⁽¹⁾ Skatīt Stabilizācijas likuma 13. pantu, Komisijas Lēmuma 664/2008/EK 25. un 26. punktu un Rekapitalizācijas nolīguma 5. punktu.

⁽²⁾ Skatīt Stabilizācijas likuma 8. panta 3. iedaļas e) apakšdaļu, Komisijas Lēmuma 664/2008/EK 27. punkta b) apakšpunktu un Rekapitalizācijas nolīguma 9. punktu.

- (63) Ungārijas iestādes norāda, ka saskaņā ar to interpretāciju par valsts atbalsta noteikumiem šie ar rīcību saistītie pasākumi un citi pasākumi, kas ierobežo konkurences izkropļojumus, ir vai bija saistoši *FHB* tik ilgi, kamēr valsts ir bankas akcionāre.
- (64) Papildus iepriekš minētajiem pasākumiem *FHB* rekapitalizācijas nolīguma 3.8. punktā iekļāva turpmākas saistības, kas paredz, ka rekapitalizācija būtu jāizmanto, lai īstenotu šādus mērķus:
- *FHB* jāpalielina *FHB Commercial Bank* kapitāls;
 - rekapitalizācijai jāpalīdz stabilizēt Ungārijas hipotekāro ķīlu zīmju un hipotekāro aizdevumu tirgu un jāļauj finansēt privātpersonu un MVU kreditēšanas attīstību,
 - rekapitalizācijai jāuzlabo *FHB* stabilitāte un jāpastiprina bankas aktīvu darbība kapitāla tirgū, tādējādi sekmējot ieguldītāju uzticības atjaunošanu,
 - *FHB* jāpiedalās iepriekš minēto tirgus segmentu konsolidēšanā,
 - *FHB* jāoptimizē tās finansēšanas struktūra (saistību struktūru),
 - *FHB* jāpaplašina savu instrumentu kopums, kas nepieciešams, lai novērstu makrorisku (maiņas kursa risku) ekstrēmo ietekmi uz kapitālu.
- (65) Pretstatā Komisijas paustajām bažām *FHB* rekapitalizācijas mērķis nebija izkropļot konkurenci, paplašinot *FHB Commercial Bank* darbības. *FHB Commercial Bank* kapitāla palielinājums tika veikts saskaņā ar rekapitalizācijas nolīgumā noteiktajām saistībām. Ir saglabāta *FHB Commercial Bank* pamatdarbība, atbalstot to ar kapitāla palielinājumu HUF 25 miljardu apmērā, ko finansēja ar valsts veiktu rekapitalizāciju. Korporatīvo aizdevumu portfelis ir pastāvīgi paplašinājies, nepārsniedzot iepriekšējās pieauguma tendences.
- (66) Saskaņā ar Ungārijas iestāžu iesniegto informāciju iepriekš minētais liecina, ka Komisijas kopsavilkuma spriedums par konkurences izkropļojumu ierobežošanas pasākumiem un apgalvojums, ka "šie pasākumi ir ļoti ierobežoti", nav pamatots. Tāpēc Ungārijas iestādes uzsver, ka rekapitalizācijas nolīgums atbilda Stabilizācijas likumā un attiecīgajos Komisijas paziņojumos noteiktajiem kritērijiem.

VIII. ATBALSTA NOVĒRTĒJUMS

8.1. ATBALSTA ESAMĪBA

- (67) Komisija jau 2011. gada 24. janvāra lēmumā par procedūras uzsākšanu konstatēja, ka gan *FHB* rekapitalizācija, gan likviditātes atbalsts aizdevuma veidā, ir valsts atbalsts Līguma 107. panta 1. punkta izpratnē (¹). Ne Ungārijas valsts, ne *FHB* nav iesniegusi nekādus apsvērumus, lai apstrīdētu šo konstatējumu.

8.2. ATBALSTA LIKUMĪBA

- (68) Komisija jau 2011. gada 24. janvāra lēmumā par procedūras uzsākšanu noteica, ka *FHB* rekapitalizācija neatbilda garantiju un rekapitalizācijas shēmas nosacījumiem. Jo īpaši tajā nebija ievērotas prasības, kas jāizpilda, ja kapitāla palielinājums pārsniedz 2 % no saņēmēja RWA. Tāpēc saskaņā ar garantiju un rekapitalizācijas shēmas nosacījumiem un Līguma 108. panta 3. punkta noteikumiem par šo pasākumu bija atsevišķi jāpaziņo Komisijai.

(¹) Skatīt 89. apsvērumu un turpmākos apsvērumus 2011. gada 24. janvāra lēmumā par procedūras uzsākšanu.

- (69) Tādējādi Ungārija nelikumīgi īstenoja atbalstu *FHB* rekapitalizācijas veidā, pārkāpjot Līguma 108. panta 3. punkta noteikumus.

8.3. ATBALSTA KVANTITATĪVS NOVĒRTĒJUMS

- (70) *FHB* pārstrukturēšanas kontekstā jāņem vērā visi bankai piešķirtie pasākumi. Tāpēc saderības novērtējumā jāņem vērā gan rekapitalizācija HUF 30 miljardu apmērā, gan likviditātes aizdevums HUF 120 miljardu apmērā.

8.4. ATBALSTA SADERĪGUMS

8.4.1. Juridiskais pamats

- (71) Kā jau minēts Komisijas 2011. gada 24. janvāra lēmumā, ņemot vērā īpašos apstākļus finanšu tirgos, Komisija uzskata, ka šos pasākumus var izskatīt saskaņā ar Līguma 107. panta 3. punkta b) apakšpunktu, kas paredz, ka "Turpmāk norādīto var uzskatīt par saderīgu ar iekšējo tirgu: [...] atbalstu, kas [...] novērš nopietnus traucējumus kādas dalībvalsts tautsaimniecībā". Tā kā šā lēmuma mērķis ir novērtēt *FHB* piešķirto atbalstu un bankas pārstrukturēšanas plānu, Komisija uzskata par piemērotu savu novērtējumu balstīt uz paziņojumiem par valsts atbalsta noteikumu piemērošanu finanšu nozarei krīzes apstākļos ⁽¹⁾. Jo īpaši bankas pārstrukturēšanas plāna novērtējums tiks balstīts uz Paziņojumu par pārstrukturēšanu ⁽²⁾.

8.4.2. Pārstrukturēšanas plāna saderība

8.4.2.1. Uzņēmuma ilgtermiņa dzīvotspējas atjaunošana

- (72) Lēmumā par procedūras uzsākšanu ⁽³⁾ Komisija pauda šaubas par finanšu prognozēs izmantoto *FHB* pieņēmumu ticamību. Komisija norādīja, ka pārstrukturēšanas plānā, ko *FHB* iesniedza 2010. gada septembrī, nav izskaidrots, kāpēc šie pieņēmumi ir pareizi. Turklāt, tā kā finanšu prognozēs, šķiet, netika ņemtas vērā sekas, ko rada *Allianz Bank* iegāde un nolīgums ar *Allianz Hungaria Insurance*, Komisija nevarēja uzskatīt, ka iesniegtās prognozes joprojām ir derīgas. Komisija pauda arī bažas saistībā ar bankas pieņēmumu par noguldījumu skaita spēcīgu pieaugumu.
- (73) Turklāt Komisija pauda bažas par bankas ilgtermiņa dzīvotspēju, ņemot vērā *FHB* uzņēmējdarbības modeli, kas tika atzīts par neaizsargātu pret likviditātes krīzēm, jo banka lielā mērā bija atkarīga no liela apmēra finansējuma un tai bija neliela noguldījumu daļa. Komisija uzskatīja, ka bankas 2010. gada septembra pārstrukturēšanas plāns nesniedza pietiekami sīku informāciju par bankas ilgtspējīgu finansēšanu ilgākā termiņā, lai arī plāns bija koncentrēts uz kapitāla perspektīvu.
- (74) Pamatojoties uz papildu informāciju, kas sniegta 2011. gada oktobrī par bankas pārstrukturēšanas plānu, Komisija norāda, ka 2010. gada septembra pārstrukturēšanas plānā ietvertās finanšu prognozes balstās uz stabiliem un ticamiem pieņēmumiem. Atjauninātā informācija, tostarp par *Allianz Bank* iegādi, liecina par bankas privātpersonu un komerciālo noguldījumu palielinājumu, pateicoties kontiem, kas pārņemti no *Allianz Bank*. Šī iegāde apstiprina pieņēmumus par noguldījumu apjoma pieaugumu.

⁽¹⁾ Komisijas paziņojums par valsts atbalsta noteikumu piemērošanu no 2012. gada 1. janvāra atbalsta pasākumiem banku labā saistībā ar finanšu krīzi, OVC 356, 6.12.2011., 7. lpp.

⁽²⁾ Komisijas paziņojums par finanšu nozares dzīvotspējas atjaunošanu un tās pārstrukturēšanas pasākumu novērtējumu pašreizējās krīzes apstākļos atbilstīgi valsts atbalsta noteikumiem, OVC 195, 19.8.2009., 9. lpp.

⁽³⁾ Skatīt 108. apsvērumu.

- (75) Turklāt Komisija pozitīvi vērtē faktu, ka noguldījumu apjoma pieaugums veicina bankas finansējuma avotu dažādību, palīdz samazināt hipotekāro ķīlu zīmju relatīvo īpatsvaru finansējuma portfelī un mazināt bankas atkarību no liela apmēra finansējuma. Pamatojoties uz iesniegto informāciju, liela apmēra finansējuma daļa (t. i., emitēto obligāciju summa, banku noguldījumi un to hipotekāro ķīlu zīmju daļa, kas netiek izmantota aizdevumu refinansēšanai), izteikta procentos no bankas kopējām saistībām, ir samazinājusies no [35 %–30 %] 2009. gada 31. decembrī līdz [30 %–25 %] 2010. gada 31. decembrī. Tā kā bankas finansējuma portfelis tika pārveidots, iekļaujot lielāku noguldījumu daļu, tās vidējās finansējuma izmaksas (aprēķinātas kā procentu izdevumi par kopējām saistībām) samazinājās no [7–6,5] bāzes punktiem 2009. gada 31. decembrī līdz [6–5,5] bāzes punktiem 2010. gada 31. decembrī. Tāpat arī aktīvu atdeves rādītājs uzlabojās no [0,90 %–1 %] 2009. gadā līdz [1,05 %–1,10 %] 2010. gadā. Šo pozitīvo tendenci apstiprina bankas prognozes, kas paredz, ka aktīvu atdeves rādītājs 2014. gadā stabilizēsies [1,05 %–1,2 %] apmērā pamatscenārija gadījumā un [0,9 %–1,05 %] apmērā stresa scenārija gadījumā. Pašu kapitāla peļņa 2014. gadā sasniegs [11 %–13 %] pamatscenārija gadījumā un [10 %–12 %] stresa scenārija gadījumā.
- (76) Lēmumā par procedūras uzsākšanu Komisija pauž arī bažas par to, vai Ungārijas iestāžu nodrošinātie pasākumi tolaik bija pietiekami, lai novērstu FHB atkarību no Ungārijas nekustamā īpašuma tirgus un valūtas kursa svārstību negatīvo ietekmi. Pamatojoties uz informāciju, ko Ungārija iesniedza 2011. gada 9. decembrī, Komisija tomēr pozitīvi vērtē faktu, ka FHB veica nepieciešamos pasākumus, lai ievērojami samazinātu tās iesaisti hipotekāro ķīlu zīmju tirgū⁽¹⁾. Banka ir arī ievērojami palielinājusi privātpersonu aizdevumu daļu, proti, no [3 %–5 %] 2009. gadā līdz [9 %–11 %] 2011. gadā. Turklāt Komisija norāda, ka "Allianz darījums"⁽²⁾ ievērojami sekmēja šīs pozitīvās tendences. Attiecībā uz bankas pakļautību valūtas kursa svārstību negatīvajai ietekmei FHB apņēmusies paplašināt savu instrumentu klāstu, kas nepieciešams, lai novērstu ārvalstu valūtas maiņas riska lielo ietekmi uz kapitālu, var pieņemt kā piemērotu, lai kļiedētu Komisijas bažas⁽³⁾, jo tas dod bankai iespēju novērst vai samazināt ārvalstu valūtas maiņas risku saistībā ar darījumiem ārvalstu valūtās.
- (77) Tāpēc komisija uzskata, ka atjauninātais pārstrukturēšanas plāns, ņemot vērā Allianz Bank iegādi, sniedz pamatojumu konkrētiem FHB finanšu prognozēs noteikto mērķu līmeņiem un veicina bankas ilgtermiņa dzīvotspējas atjaunošanu.

8.4.2.2. Bankas ieguldījums (sloga sadale)

- (78) Komisija pozitīvi vērtē faktu, ka 2010. gada 19. februārī, t. i., mazāk nekā pēc viena gada, valstij tika pilnība atmaksāta rekapitalizācijas summa un ka banka atmaksāja atbalsta summu, izmantojot savus līdzekļus. FHB izmantoja savus līdzekļus, lai atmaksātu arī četrus vidēja termiņa valsts aizdevuma maksājumus, kuru termiņi bija 2011. gada 11. februāris, 2011. gada 11. maijs, 2011. gada 11. augusts un 2011. gada 11. novembris.

8.4.2.3. Pārstrukturēšanas izmaksu ierobežošana, atlīdzība

- (79) Komisija pozitīvi vērtē to, ka valstij savlaicīgi tika atmaksāta rekapitalizācijas summa. Turklāt FHB īstenotā Allianz Bank iegāde uzlaboja bankas likviditātes profilu un palielināja privātpersonu un komerciālo klientu noguldījumu apjomu. Tādējādi šī iegāde ir bankas uzņēmējdarbības plāna svarīgs aspekts un veicina tās ilgtermiņa rentabilitāti. Tāpēc nevar uzskatīt, ka FHB piešķirtais atbalsts tika izmantots, lai attīstītu bankas darbības jaunās uzņēmējdarbības jomās, jo gan Allianz Bank, gan FHB darbojas vienos un tajos pašos privātpersonu pakalpojumu un komerciālajos tirgos. Tāpēc Komisija uzskata, ka FHB īstenotā Allianz Bank Ltd iegāde ir piemērots pasākums, lai saglabātu bankas ilgtermiņa dzīvotspēju.
- (80) Turklāt Komisija norāda, ka Ungārijas iestāžu sniegtā informācija kļiedē Komisijas bažas, kas paustas 2011. gada 24. janvāra lēmumā par procedūras uzsākšanu, saistībā ar to, ka Allianz Bank iegāde ir lielā mērā finansēta no valsts līdzekļiem. Allianz Bank iegāde tika pabeigta 2010. gada 30. septembrī pēc tam, kad 2010. gada 19. februārī

⁽¹⁾ Bankas saistības par hipotekārajām ķīlu zīmēm 2011. gada 30. jūnijā samazinājās līdz [HUF 365 miljardiem – HUF 350 miljardiem] (salīdzinājumā ar [HUF 435 miljardiem – HUF 445 miljardiem] 2009. gada beigās), savukārt kopējā bilance 2011. gada jūnijā bija [HUF 835 miljardi – HUF 845 miljardi] (salīdzinājumā ar [HUF 800 miljardiem – HUF 810 miljardiem] 2009. gada beigās); šajā pašā periodā noguldījumu apjoms palielinājās (no [HUF 60 miljardiem – HUF 65 miljardiem] 2009. gadā līdz [HUF 124 miljardiem – HUF 130 miljardiem] 2011. gadā).

⁽²⁾ "Allianz darījums" attiecas uz Allianz Bank iegādi un Allianz Bank un FHB apvienošanu, kā arī uz nolīgumu par stratēģisku sadarbību ar Allianz Hungary Insurance Co. Ltd.

⁽³⁾ Skatīt iepriekš 64. apsvēruma sesto ievilkumu.

valstij tika atmaksāta rekapitalizācijas summa. Attiecībā uz atlikušajām aizdevuma summām Komisija pozitīvi vērtē faktu, ka kopš 2011. gada februāra banka jau ir atmaksājusi četrus aizdevuma maksājumus ⁽¹⁾. Vēl nesamaksātā atlīdzība par rekapitalizāciju, t. i., summa, ko *FHB* sākotnēji nebija samaksājusi, nemaina Komisijas novērtējumu, jo šī maksājuma summa bija HUF 1,6 miljardi (40. apsvērums), savukārt cena, kas samaksāta par *Allianz Bank*, bija HUF 3,3 miljardi (60. apsvērums).

- (81) Attiecībā uz atlīdzību par atbalsta pasākumiem Komisija pozitīvi vērtē to, ka *FHB* un Ungārijas valdība 2011. gada 15. decembrī noslēdza nolīgumu, saskaņā ar kuru *FHB* piekrita valstij samaksāt papildu atlīdzību HUF 1,6 miljardu apmērā. Saskaņā ar garantiju un rekapitalizācijas shēmas nosacījumiem papildus maksājumam HUF 890 miljonu apmērā, kas veikts 2010. gada oktobrī, kopējais maksājums par Ungārijas valsts veikto *FHB* rekapitalizāciju atbilst atlīdzības likmei 10,49 %.
- (82) Komisija pozitīvi vērtē faktu, ka banka atmaksāja valsts piešķirto rekapitalizācijas summu mazāk nekā gada laikā (t. i., banka tika rekapitalizēta 2009. gada 23. martā, un atlīdzība valstij tika samaksāta 2010. gada 19. februārī).
- (83) Saskaņā ar likviditātes shēmas noteikumiem atlīdzības likme par vidēja termiņa aizdevumu, ko banka saņēma saskaņā ar likviditātes shēmu, atbilst augstākajai no šīm likmēm: i) SVF speciālās aizņēmuma tiesības (turpmāk "SDR") + 345 bāzes punkti un ii) 12 mēnešu starpbanku tirgus likme (turpmāk "IBOR") + 100 bāzes punkti + 123,5 bāzes punkti (kas atbilst vidējai mēneša likmei no 3,79 % līdz 4,08 %).
- (84) Aizdevuma nolīgumā attiecībā uz vidēja termiņa valsts aizdevumu bija paredzēts to atlīdzināt [...], sākot no 2011. gada 11. februāra. Saskaņā ar Ungārijas iestāžu iesniegto informāciju *FHB* izmaksāja četras aizdevuma daļas, kuru termiņi bija 2011. gada 11. februāris, 2011. gada 11. maijs, 2011. gada 11. augusts un 2011. gada 11. novembris. Komisija pozitīvi vērtē to, ka *FHB* līdz šim ir pienācīgi pildījusi atlīdzības saistības attiecībā uz vidēja termiņa aizdevumu. Komisijai nav iemesla šaubīties par aizdevuma pilnīgu un savlaicīgu atmaksu līdz tā termiņa beigām.
- (85) Šo novērtējumu apstiprina *FHB* labie rezultāti, neraugoties uz Ungārijas banku nozares grūtībām un salīdzinoši augsto bankas 1. līmeņa pamata kapitāla rādītāju (12 % 2008. gada beigās, kas pēc rekapitalizācijas 2009. gadā palielinājās līdz 16,9 % un pēc valsts kapitāla summas atmaksāšanas saglabājās augstā līmenī (10,5 %). Tajā laikā Ungārijas bankām piemērotā kapitāla prasība bija 8 %. Pretstatā dažām citām bankām *FHB* spēja saglabāt spēcīgu kapitāla stāvokli (2009. gada martā pēc rekapitalizācijas summas atlīdzināšanas valstij CAR bija 10,5 %). Turklāt banka saglabāja *Moody's* reitingu Baa3, kas joprojām ietilpst ieguldījumu kategorijā.
- (86) Ņemot vērā šos faktus, Komisija uzskata, ka *FHB* grūtības bija īslaicīgas un tām nebija būtiskas ietekmes. Tāpēc tā uzskata, ka bankas samaksātā atlīdzība ir piemērota un atbilst atlīdzībai, kāda būtu jāmaksā būtībā drošai bankai.
- (87) Ņemot vērā to, ka Ungārijā pastāvošās grūtības neapdraudēja bankas dzīvotspēju, Komisija nepieprasīja bankai samaksāt valstij papildu atlīdzību.
- (88) Turklāt *FHB* samaksātā atlīdzība valstij par vidēja termiņa aizdevumu (skatīt 84. apsvērumu) bija saskaņā ar likviditātes shēmas nosacījumiem. Tāpēc Komisija uzskata, ka atlīdzība par abiem atbalsta pasākumiem ir piemērota.
- (89) Komisija arī pozitīvi vērtē faktu, ka 2009. un 2010. gadā banka nemaksāja dividendes par parastajām akcijām. *FHB* ieviesa atsevišķus ierobežojumus arī attiecībā uz augstāko amatpersonu algām, atlīdzību un pabalstiem, kamēr spēkā ir Ungārijas valsts intereses.

⁽¹⁾ Saskaņā ar likviditātes shēmu bankai ir jāatmaksā aizdevuma summa astoņās vienādās daļās.

- (90) Tāpēc Komisija uzskata, ka pārstrukturēšanas plāns nodrošina piemērotu pašas bankas, tās akcionāru un vadības ieguldījumu pārstrukturēšanas izmaksu segšanā.

8.4.2.4. Pasākumi konkurences izkropļojumu novēršanai

- (91) Komisija norāda, ka bankas pārstrukturēšanas plānā iekļautie pasākumi, lai ierobežotu konkurences izkropļojumus, nav pietiekami. Pirmkārt, nav iekļauti nekādi strukturāli pasākumi. Otrkārt, pārstrukturēšanas plānā iekļautie darbības pasākumi ir spēkā tikai līdz laikam, kamēr banka saņem valsts kapitāla ieguldījumus. Treškārt, Komisija pozitīvi vērtē faktu, ka *FHB* līdz šim ir pienācīgi pildījusi atbildības saistības attiecībā uz vidēja termiņa aizdevumu. Komisijai nav iemesla šaubīties par aizdevuma pilnīgu un savlaicīgu atmaksu līdz tā termiņa beigām. Ceturtkārt, kopš *Allianz Bank* iegādes *FHB* tirgus pozīcija nav ievērojami mainījies (tirgus daļas attiecīgi [3 %-3,3 %] un [3,4 %-3,6 %] pirms un pēc iegādes), kas Komisiju pārliecina, ka šīs iegādes kropļojošā ietekme uz konkurenci ir ierobežota.
- (92) Ar rīcību saistītie pasākumi ir ierobežoti šādi:
- banka nedrīkst īstenot nekādu agresīvu uzņēmējdarbības stratēģiju,
 - banka nedrīkst ieguldīt jaunās uzņēmējdarbības jomās, izņemot, ja šie ieguldījumi ir apstiprināti pirms rekapitalizācijas nolīguma parakstīšanas,
 - banka nedrīkst reklamēt valsts atbalsta esamību.
- (93) Komisija uzskata, ka citus rīcības pasākumus saistībā ar rekapitalizāciju, kas minēti Ungārijas iestāžu 2011. gada 27. janvāra atbildē uz lēmumu par procedūras uzsākšanu, nevar uzskatīt par pasākumiem, kas paredzēti, lai ierobežotu konkurences izkropļojumus, ko izraisījis atbalsts.
- (94) Tomēr, ņemot vērā *FHB* ierobežoto tirgus daļu Ungārijas privātpersonu pakalpojumu un komerciālajos tirgos (attiecīgi [0,9 %-1,08 %] un [0,5 %-0,9 %] privātpersonu un korporatīvo klientu noguldījumu tirgos), kā arī faktu, ka banka atmaksāja valsts ieguldīto kapitāla summu mazāk nekā gada laikā, Komisija uzskata, ka konkurences izkropļojumi ir ierobežoti. Turklāt, ņemot vērā to, ka *FHB* jau ir veikusi četrus vidēja termiņa valsts aizdevuma maksājumus saskaņā ar likviditātes shēmu, Komisijai nav iemesla šaubīties par to, ka banka pilnībā un laikus atmaksās aizdevuma summu.
- (95) Valstij atmaksātā atbildība ir saskaņā ar rekapitalizācijas un garantiju shēmu un tāpēc tā ir piemērota, kā noteikts Paziņojuma par pārstrukturēšanu 34. punktā.

SECINĀJUMS

- (96) Pamatojoties uz Ungārijas iestāžu paziņoto informāciju un *FHB* atjaunināto pārstrukturēšanas plānu, kas iekļauts šā lēmuma IV iedaļā, Komisija secina, ka īstenotie atbalsta pasākumi likviditātes atbalsta aizdevuma un rekapitalizācijas veidā ir saderīgi ar iekšējo tirgu saskaņā ar Līguma 107. panta 3. punkta b) apakšpunktu un atbilst Paziņojuma par pārstrukturēšanu prasībām attiecībā uz dzīvotspēju, sloga sadali un pasākumiem, lai samazinātu konkurences izkropļojumus.
- (97) Ungārija īpaši piekritusi, ka šis lēmums tiek pieņemts angļu valodā un ir autentisks tikai angļu valodā,

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. panta 3. punkta b) apakšpunktu attiecībā uz *FHB Jelzálogbank Nyrt* īstenotie pasākumi, kas ietver vidēja termiņa valsts aizdevumu HUF 120 miljardu (aptuveni EUR 410 miljonu) apmērā, ko piešķīra 2009. gada 25. martā un kura termiņš ir 2012. gada 11. novembris, kā arī rekapitalizāciju HUF 30 miljardu (aptuveni EUR 100 miljonu) apmērā, kas piešķirta 2009. gada 31. martā kā īpašu dividenžu priekšrocību akcijas plus viena balsstiesīgā akcija, ir saderīgi ar iekšējo tirgu.

2. pants

Šis lēmums ir adresēts Ungārijai.

Briselē, 2012. gada 22. februārī

*Komisijas vārdā –
priekšsēdētāja vietnieks
Joaquin ALMUNIA*

KOMISIJAS LĒMUMS**(2013. gada 15. maijs)****par valsts atbalstu SA.33728 (12/C), ko Dānija plāno īstenot jaunas daudzfunkcionālas arēnas finansēšanai Kopenhāgenā***(izziņots ar dokumenta numuru C(2013) 2740)***(Autentisks ir tikai teksts angļu valodā)****(Dokuments attiecas uz EEZ)****(2014/297/ES)**

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 108. panta 2. punkta pirmo daļu,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Ekonomikas zonu un jo īpaši tā 62. panta 1. punkta a) apakšpunktu,

pēc aicinājuma ieinteresētajām personām iesniegt savas piezīmes saskaņā ar iepriekš minēto(-ajiem) noteikumu(-iem) ⁽¹⁾ un ņemot vērā šīs piezīmes,

tā kā:

1. PROCEDŪRA

- (1) Dānijas iestādes 2011. gada 7. decembrī informēja Eiropas Komisiju par pasākumu jaunas daudzfunkcionālas arēnas finansēšanai Kopenhāgenā pēc pirmspaziņošanas posma. Komisija attiecībā uz ierosināto pasākumu saņēma divas sūdzības un 2011. gada 21. decembrī informācijas pieprasījuma veidā lūdza Dānijas iestādēm paskaidrot minētajās sūdzībās izvirzītos jautājumus. Dānijas iestādes savu atbildi sniedza 2012. gada 6. februārī.
- (2) Ar 2012. gada 22. marta vēstuli Komisija informēja Dāniju par lēmumu uzsākt Līguma 108. panta 2. punktā noteikto procedūru attiecībā uz minēto atbalstu.
- (3) Komisijas lēmums uzsākt procedūru tika publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* ⁽²⁾. Komisija aicināja ieinteresētās personas iesniegt savas piezīmes.
- (4) Komisija saņēma piezīmes no sešām ieinteresētajām personām. Komisija šīs piezīmes pārsūtīja Dānijai, kurai deva iespēju sniegt komentārus. Dānijas piezīmes tika saņemtas 2012. gada 26. jūlija un 15. augusta vēstulēs.
- (5) Dānijas iestādes 2012. gada decembrī un 2013. gada janvārī iesniedza papildu paskaidrojumus. Izvēlētais pārvaldnieks 2013. gada janvārī arī iesniedza papildu paskaidrojumus. Turklāt Dānijas iestādes pēc pieprasījuma paskaidroja jautājumus, kas bija skarti Dānijas laikrakstā publicētajā rakstā par daudzfunkcionālo arēnu.
- (6) Dānijas iestādes ar 2013. gada 6. marta vēstuli ir atsaukušas dotāciju *Region Hovedstaden* (proti, Dānijas galvaspilsētas reģionam/Kopenhāgenas galvaspilsētas reģionam) no paziņojuma ⁽³⁾.
- (7) Dānijas iestādes ir atteikušās no valodas prasībām un piekritušas tam, ka lēmumu pieņem angļu valodā, kas būs lēmuma autentiskā valoda.

2. PASĀKUMA APRAKSTS

- (8) Kopenhāgenas pilsēta plāno būvēt starptautiskiem standartiem atbilstīgu "daudzfunkcionālu" arēnu, kas var nodrošināt iespēju rīkot augsta līmeņa starptautiskus mūzikas, kultūras un sporta pasākumus. Daudzfunkcionālās arēnas maksimālais sēdvietu skaits būs 15 000.

⁽¹⁾ OV C 152, 30.5.2012., 12. lpp.⁽²⁾ Skatīt 1. zemspējas piezīmi.⁽³⁾ Skatīt 13. punktu lēmumā par procedūras uzsākšanu (OV C 152, 30.5.2012., 12. lpp.).

- (9) Kopenhāgenā jau ir citas arēnas, kas galvenokārt paredzētas futbola spēlēm, taču Dānijas iestādes argumentē, ka tās nav pietiekami elastīgas un pielāgojamas izmēra ziņā, lai Kopenhāgenai piesaistītu starptautiskus sporta, mūzikas un izklaides pasākumus. Īpaši būtu jāpiemin arēna *Parken*, kura atrodas Kopenhāgenas centrā (tā ir mājas stadions Kopenhāgenas futbola klubam, un to izmanto arī lieliem šoviem/koncertiem, kas pulcē līdz 45 000 skatītāju). Tuvākajā apkārtnē ir arī citas arēnas, piemēram, Malmē, Zviedrijā.
- (10) Daudzfunkcionālās arēnas projektā iesaistītās galvenās puses (turpmāk "puses") ir Kopenhāgenas pilsēta un *Real-dania* (privāts fonds) (*). Cita lietā iesaistītā puse, *By & Havn* (pieder Kopenhāgenas pilsētai (55 %) un Dānijas valstij (45 %)), nodrošinās tiesības bez maksas izmantot zemi, uz kuras tiks būvēta daudzfunkcionālā arēna.
- (11) Saskaņā ar Dānijas iestāžu sniegto informāciju iepriekšējie nesekmīgie mēģinājumi uzbūvēt arēnu, pamatojoties vienīgi uz privātu iniciatīvu, ir skaidri parādījuši, ka Kopenhāgenā netiks uzbūvēta daudzfunkcionāla arēna, ja vien projekts nesaņems valsts līdzfinansējumu.

2.1. ARĒNAS BŪVNICĪBAS FINANSĒŠANA

- (12) Puses izveidos tām kopīgi piederošu uzņēmumu *Arena Company*, kura mērķis būs uzbūvēt arēnu, būt tās īpašniekam un pārvaldīt līgumu ar pārvaldnieku (jo, kā paskaidrots turpmāk, daudzfunkcionālās arēnas darbību nodrošinās atsevišķs pārvaldnieks). Faktiskos būvniecības darbus piešķirs atklātā konkursā.
- (13) Daudzfunkcionālās arēnas plānošanas un būvniecības kopējās izmaksas tiek lēstas aptuveni 1 100 miljonu Dānijas kronu apmērā (148 miljoni euro) (**). Daudzfunkcionālās arēnas projektu finansēs ar pušu kapitālu, ko papildinās ar ārēju aizdevumu finansējumu. Katra no pusēm ieguldīs 325 miljonus Dānijas kronu (43,7 miljonus euro) *Arena Company* kapitālā (kopā 650 miljoni Dānijas kronu), un katrai piederēs 50 %. Ārējo finansējumu 345 miljonu Dānijas kronu apmērā (46,4 miljoni euro) segs ar aizdevumiem saskaņā ar tirgus nosacījumiem ar 30 gadu atmaksas periodu. Arī *Elitefacilitetsudvalget* (***) ieguldīs 15 miljonus Dānijas kronu (2 miljonus euro) daudzfunkcionālās arēnas būvniecības finansējumā.
- (14) *By & Havn* nodrošinās tiesības bez maksas pirmos 40 gadus izmantot zemi, uz kuras tiks būvēta daudzfunkcionālā arēna. Pēc 40 gadiem *Arena Company* sāks maksāt tirgus cenām atbilstošu nomas maksu.

2.2. ARĒNAS DARBĪBA UN IZMANTOŠANA

- (15) *Arena Company* pārvaldīs līgumu ar pārvaldnieku, taču arēnas faktisko darbību nodrošinās atsevišķs pārvaldnieks, kas tiks izraudzīts atklātā un pārredzamā konkursa procedūrā (†). Pārvaldnieka pienākums būs nodrošināt, ka daudzfunkcionālā arēna ir pieejama visiem lietotājiem saskaņā ar nediskriminējošiem nosacījumiem un par tirgus cenām.
- (16) Konkursa procedūrā tiesības uz 30 gadiem pārvaldīt arēnu ieguva *Live Nation Entertainment* grupas Dānijas nodaļa. *Live Nation Entertainment* grupa ir pasaules lielākais dzīvās mūzikas un izklaides pasākumu uzņēmums, kas savu darbību īsteno ar vietējo uzņēmumu starpniecību katrā teritorijā.
- (17) Pārvaldnieka pienākums ir *Arena Company* maksāt ikgadēju fiksētu nomas maksu (*) [...] (**) apmērā par tiesībām pārvaldīt arēnu (fiksēts maksājums neatkarīgi no rīkoto pasākumu skaita), kā arī maksāt mainīgu nomas maksu [...] apmērā. Turklāt pārvaldniekam ir jāmaksā [...] saskaņā ar nomas līgumu, un tādējādi pārvaldnieks faktiski apmaksā visas arēnas mainīgās izmaksas.

(*) Lai gan *Realdania* vēlas gūt peļņu no savām darbībām, šā fonda darbība nav vērsta uz peļņas palielināšanu, bet tas ir filantropisks nodibinājums, kas par savu uzdevumu ir norādījis "ar izbūvētu vidi uzlabot dzīves kvalitāti plašākas sabiedrības interesēs", skatīt www.realdania.dk.

(**) Kopējās izmaksas 1 100 miljonu Dānijas kronu apmērā ietver procentu maksājumus par aizdevumiem un cenu un algu indeksāciju, kas paredzēta līdz 2015. gadam.

(***) *Elitefacilitetsudvalget* ir komiteja, kuras mērķis ir modernizēt sporta pasākumu norises vietas, lai nodrošinātu atbilstību starptautiskam standartam nolūkā rīkot starptautiskus sporta pasākumus. To daļēji finansē Dānijas valsts.

(†) Dānijas iestādes apstiprināja, ka konkursa procedūrai attiecībā uz pārvaldnieka līgumu pamatā ir pārredzami, objektīvi un nediskriminējoši nosacījumi un prasības ar katra iepriekš noteikta apakškritērija relatīvo svērumu, kā arī to, ka kopējā novērtējumā cena ir svarīgs kritērijs.

(*) [...]: Uz informāciju kvadrātiņā attiecas pienākums ievērot dienesta noslēpumu.

(**) Ikgadējā nomas maksa par pirmo līguma darbības gadu ir [...] vai cita summa, ko nosaka, piemērojot konkrētu formulu, kā noteikts nomas līgumā (skatīt 1.1. punktu: ikgadējā nomas maksa par pirmo līguma darbības gadu ir [...] gadā, bet pēc tam ikgadējo nomas maksu pārskata reizi gadā saskaņā ar indeksu, skatīt nomas līguma 8. punktu).

- (18) *Arena Company* arī gūs ieņēmumus no autostāvvietas, un Dānijas iestādes ir nodrošinājušas, ka visi līgumi attiecībā uz autostāvvietu ir sagatavoti un noslēgti saskaņā ar komerciāliem nosacījumiem. Ir paredzēts, ka starp ārējo finansējumu un pārvaldnieka apmaksāto nomas maksu būs tāda saistība, kas nodrošinās, ka no saņemtajiem ienākumiem var apmaksāt ārējo finansējumu.
- (19) Pirmos 10 darbības gadus arī valsts sporta federācija *DIF* ⁽⁹⁾ katru gadu nodrošinās darbības dotāciju 5 miljonu Dānijas kronu apmērā (EUR 672 000). Par to *DIF* saņems tiesības izmantot daudzfunkcionālo arēnu starptautisku sporta čempionātu un citu sporta pasākumu rīkošanai. Saskaņā ar Dānijas iestāžu sniegto informāciju *DIF* maksās tirgus cenām atbilstošu nomas maksu pārvaldniekam vienmēr, kad tā izmantos arēnu.

2.3. PROCEDŪRAS UZSĀKŠANAS IEMESLI

- (20) Lēmumā uzsākt oficiālu izmeklēšanu Komisija secināja, ka nevienā līmenī (būvniecība, darbība un izmantošana) nevar izslēgt selektīvu ekonomisku priekšrocību, un tādējādi projektā būtu iesaistīts valsts atbalsts. Turklāt daudzfunkcionālajai arēnai piešķirtais valsts līdzfinansējums, visticamāk, izkropļotu konkurenci vai vismaz radītu izkropļojuma draudus, kā arī ietekmētu konkurenci un tirdzniecību starp dalībvalstīm. Tobrīd Komisija arī apšaubīja, vai ierosināto projektu var atzīt par saderīgu ar Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu saistībā ar visiem trim iespējamā atbalsta līmeņiem (būvniecība, darbība un izmantošana).

3. IEINTERESĒTO PERSONU PIEZĪMES

- (21) Kā minēts, Komisija par ierosināto pasākumu ir saņēmusi divas sūdzības, kurās abās ir apgalvots, ka daudzfunkcionālās arēnas projekts izkropļos konkurenci vai radīs izkropļojuma draudus pasākumu rīkošanas nozarē, jo īpaši komerciālā vidēja un liela mēroga dzīvo izklaides pasākumu rīkošanas tirgū, un ietekmēs tirdzniecību starp dalībvalstīm, jo pārvaldnieks konkurēs ar arēnu pārvaldniekiem citās dalībvalstīs.
- (22) Savas piezīmes, paužot atbalstu daudzfunkcionālajai arēnai, bija atsūtījušas šādas Kopenhāgenas reģiona ieinteresētās personas: i) *Sport Event Denmark* (bezpeļņas organizācija); ii) *Team Danmark* (valsts sektora pašpārvaldes iestāde, kas atbildīga par Dānijas profesionālā sporta vispārējo attīstību); un iii) *Horesta* un *Wonderful Copenhagen* (tūrisma organizācijas).
- (23) Viens no sūdzības iesniedzējiem ir veicis plašāku projekta novērtējumu, norādot, ka tas būtu ar iekšējo tirgu nesaderīgs valsts atbalsts sakarā ar tā kropļojošo ietekmi uz konkurenci starp pasākumu norises vietām, kurās var rīkot komerciālus vidēja un liela mēroga dzīvo izklaides pasākumus (tostarp Zviedrijas un pat Vācijas robežreģionos), ko saasinātu vertikālas piekļuves ierobežošanas draudi [...]. Sūdzības iesniedzējs arī apšaubā Dānijas iestāžu paziņojumu, ka būs tikai ierobežota pārklāšanās ar pašreizējām pasākumu norises vietām un ka daudzfunkcionālā arēna Kopenhāgenai galvenokārt piesaistīs tādus pasākumus, ko nav iespējams rīkot šobrīd esošajās norises vietās.
- (24) Otrs sūdzības iesniedzējs arī norāda uz negatīvo ietekmi uz konkurenci pasākumu rīkošanas tirgū Ēresundas reģionā, jo īpaši attiecībā uz starptautisku mākslinieku koncertiem, kā arī apšaubā konkursa procedūru attiecībā uz arēnas darbību.
- (25) Pēc raksta publicēšanas Dānijas laikrakstā par daudzfunkcionālo arēnu tika saņemtas vēl dažas papildu piezīmes.

4. DĀNIJAS PIEZĪMES

- (26) Dānijas iestādes turpina apgalvot, ka ierosinātajā pasākumā nav iesaistīts valsts atbalsts, atsaucoties uz Komisijas iepriekš īstenotu praksi, saskaņā ar kuru konkrētos apstākļos atbalstu infrastruktūrai var neuzskatīt par valsts atbalstu atbilstīgi Līguma 107. panta 1. punktam, un ka jautājums par valsts atbalstu būtu jāizvērtē atsevišķi par katru no vairākiem atšķirīgajiem līmeņiem (īpašnieks, pārvaldnieks un lietotāji).
- (27) Dānijas iestādes savus argumentus koncentrē uz to, ka, viņuprāt, netiek nodrošināta ekonomiska priekšrocība, un apgalvo, ka neviena no projektā iesaistītajām pusēm negūst ne tiešu, ne netiešu finansiālu priekšrocību, pateicoties valsts līdzfinansējumam.

⁽⁹⁾ *DIF* ir jumta organizācija 61 sporta federācijai ar kopā vairāk nekā 1,6 miljoniem biedru aptuveni 10 700 sporta asociācijās. Papildus tam, ka *DIF* ir atbildīga par profesionālo sportu un populārājiem sporta veidiem, tā ir arī Dānijas Nacionālā olimpiskā komiteja un tādējādi ir atbildīga par Dānijas dalību Olimpiskajās spēlēs.

- (28) Ja tiktu konstatēts, ka daudzfunkcionālās arēnas projektā ir iesaistīts valsts atbalsts, Dānijas iestādes argumentē, ka tas būtu jāuzskata par saderīgu ar iekšējo tirgu saskaņā ar Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu. Dānijas iestādes apgalvo, ka ir jo īpaši jāņem vērā šādi apsvērumi:
- pastāv tirgus nepilnība (projekts netiktu īstenots bez valsts līdzfinansējuma),
 - valsts līdzfinansējums attiecas tikai uz to, kas ir absolūti vajadzīgs projekta īstenošanai,
 - finansējumu izmanto vienīgi norises vietas izveidei (būvniecībai), jo turpmākā darbība notiks saskaņā ar tirgus nosacījumiem,
 - šādu norises vietu būvniecība ir tipiska valsts atbildības joma plašākas sabiedrības interesēs,
 - daudzfunkcionālā arēna tikai ierobežotā mērā konkurēs par tādiem pasākumiem, ko, jādomā, pretējā gadījumā rīkotu citās norises vietās Kopenhāgenā, jo daudzfunkcionālā arēna nodrošinās citādas iespējas.
- (29) Dānijas iestādes ir arī iesniegušas neatkarīga ekonomikas konsultanta *Copenhagen Economics* ziņojumu par daudzfunkcionālās arēnas pozitīvo un negatīvo ietekmi uz konkurenci un tirdzniecību, kurā rezumējot ir secināts, ka valsts līdzfinansējums ir saistīts ar būtiskiem ieguvumiem ekonomikas labklājībai, un tam ir tikai mērena vai pat niecīga negatīva ietekme uz konkurenci.
- (30) Turklāt Dānijas iestādes pēc pieprasījuma ir paskaidrojušas jautājumus, kas bija skarti Dānijas laikrakstā publicētajā rakstā par daudzfunkcionālo arēnu.

5. ATBALSTA NOVĒRTĒJUMS

5.1. ATBALSTS LĪGUMA 107. PANTA 1. PUNKTA IZPRATNĒ

- (31) Saskaņā ar Līguma 107. panta 1. punktu "*ar iekšējo tirgu nav saderīgs nekāds atbalsts, ko piešķir dalībvalstis vai ko jebkādā citā veidā piešķir no valsts līdzekļiem un kas rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus, dodot priekšroku konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai, ciktāl tāds atbalsts iespaido tirdzniecību starp dalībvalstīm*".
- (32) Lai paziņoto projektu uzskatītu par valsts atbalstu, tam ir jāatbilst šādiem kumulatīviem nosacījumiem: 1) atbalstu piešķir no valsts līdzekļiem, 2) atbalsts sniedz ekonomisku priekšrocību uzņēmumiem, 3) priekšrocība ir selektīva un rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus, 4) pasākums ietekmē Kopienas iekšējo tirdzniecību.
- (33) Šajā gadījumā nepārprotami ir izpildīts kritērijs par to, ka pasākumam jābūt finansētam no valsts līdzekļiem un attiecināmam uz valsti, jo Kopenhāgenas pilsēta, kā arī citas valsts sektora iestādes (plašāk skatīt turpmāk) veiks ieguldījumu ar tiešas dotācijas starpniecību un nodrošinās zemi, uz kuras arēna tiks būvēta. Tādējādi šādas valsts sektora iestādes un daļa no valsts, kā arī to līdzekļi ir attiecināmi uz valsti.
- (34) Valsts finansējums daudzfunkcionālās arēnas būvniecībai var būt atbalsts, ja tas rada selektīvu priekšrocību konkrētām saimnieciskām darbībām. Šajā kontekstā komerciālu darbību infrastruktūras būvniecības finansējums ir valsts atbalsts saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas spriedumu *Leipzigas/Halles lidostas lietā* ⁽¹⁰⁾, ja ir izpildītas visas Līguma 107. panta 1. punkta prasības. Saskaņā ar Tiesas novērtējumu būvniecības raksturu noteiktu infrastruktūras turpmākās izmantošanas ekonomiskais raksturs. Šajā gadījumā arēnu izmantos, lai sniegtu pakalpojumus tirgū, tādējādi tā ir saimnieciska darbība. Attiecīgi ir jānovērtē, vai dažādās projektā iesaistītās puses saņem valsts atbalstu.

Arēnas būvniecība

- (35) Dānijas iestādes atzīst, ka daudzfunkcionālās arēnas projektu neīstenoju, ja tiktu izmantoti tikai tirgus spēki, un ka ir vajadzīgs valsts līdzfinansējums, lai projekts tiktu īstenots, kā liecina 2009. gada mēģinājums uzbūvēt daudzfunkcionālo arēnu, kas bija nesekmīgs vajadzīgā finansējuma trūkuma dēļ ⁽¹¹⁾.

⁽¹⁰⁾ 2012. gada 19. decembra spriedums lietā C-288/11 *Mitteldeutsche Flughafen AG un Flughafen Leipzig-Halle GmbH* pret Komisiju.

⁽¹¹⁾ Kopenhāgenas pilsēta 2009. gadā konkursa procedūras ietvaros piedāvāja aizdevumu uz labvēlīgiem nosacījumiem privātām personām, kas uzbūvētu daudzfunkcionālu arēnu. Izraudzītajam uzņēmumam neizdevās nodrošināt vajadzīgo papildu finansējumu, tādēļ 2010. gada martā šo konkursu atsauca.

- (36) Kritērijs, kas paredz, ka pasākumam jābūt finansētam no valsts līdzekļiem un attiecināms uz valsti, ir nepārprotami izpildīts attiecībā uz Kopenhāgenas pilsētas nodrošināto finansējumu un to, ka *By & Havn* (kas pieder Kopenhāgenas pilsētai un Dānijas valstij) piešķir zemi. Kopenhāgenas pilsēta un Dānijas valsts nepārprotami ir valsts sektora iestādes, kas izmanto līdzekļus, kuri pieder un/vai kurus kontrolē valsts.
- (37) Arī *Elitefacilitetsudvalget* (komiteja, kuras mērķis ir modernizēt sporta pasākumu norises vietas, lai nodrošinātu atbilstību starptautiskam standartam nolūkā rīkot starptautiskus sporta pasākumus), ko nenoliedzami vismaz daļēji finansē Dānijas valsts, dotācija (daudzfunkcionālās arēnas būvniecībai) ir valsts līdzekļi. *Elitefacilitetsudvalget* statūtus nosaka Kultūras ministrija, kam turklāt ir izpildes līgums ar *Elitefacilitetsudvalget* uz finansējuma periodu. Tādējādi saistībā ar finansējumu, ko tā saņem no Dānijas valsts un ko tā savukārt izmanto/piešķir, lai pildītu savus uzdevumus, šīs komitejas intervences tiek atzītas par attiecināmām uz valsti.
- (38) Valsts ieguldījums arēnas būvniecībā, tostarp zemes piešķiršana un *Elitefacilitetsudvalget* dotācija, nodrošina ekonomisku priekšrocību *Arena Company* (daudzfunkcionālās arēnas īpašniekam), jo tas ir vajadzīgs arēnas būvniecībai, kura netiktu uzbūvēta saskaņā ar tirgus nosacījumiem. Tā kā iesaistītie līdzekļi nepārprotami ir valsts līdzekļi un tā kā lēmums piešķirt dotāciju ir attiecināms uz valsti, ir atbilstība visiem pārējiem valsts atbalsta kritērijiem (skatīt turpmāk analīzi par konkurences izkropļojumu un ietekmi uz Kopienas iekšējo tirdzniecību starp dalībvalstīm). Tādējādi valsts ieguldījums ir valsts atbalsts *Arena Company*.
- (39) Tomēr attiecībā uz *DIF* dotācijām Dānijas iestādes apgalvo, ka šie maksājumi nav valsts līdzekļi. Lielu daļu savu ienākumu *DIF* saņem no ikgadējām dotācijām no Dānijas valsts (no Dānijas azartspēļu tirgus ieņēmumiem), kā arī no citiem (nevalstiskiem) avotiem. Saskaņā ar *DIF* noteikumiem tās vadības struktūras ievēl bez valsts iestāžu ietekmes, kā arī netiek ietekmēti *DIF* vadības struktūru atsevišķi pieņemtie lēmumi. Tādējādi ne Dānijas valsts, ne kāda cita valsts sektora struktūra nevar ietekmēt *DIF* pieņemto lēmumu. Turklāt gada summa, ko samaksās valsts sporta federācija *DIF*, ir maksājums par tiesībām rezervēt arēnu konkrētiem lietojumiem, kuri ir pašas *DIF* interesēs, saskaņā ar pašas *DIF* lēmumu vienoties attiecībā uz samaksu par tiesībām rezervēt arēnu. Attiecīgi, pēc Dānijas iestāžu domām, *DIF* maksājumus nevar attiecināt uz valsti, un tādējādi tos neuzskata par atbalstu Līguma 107. panta 1. punkta izpratnē.

Arēnas darbība

- (40) Saskaņā ar Dānijas iestāžu sniegto informāciju konkursa procedūra par arēnas darbību tika īstenota, pilnībā ņemot vērā ES publiskā iepirkuma noteikumus, un pārvaldnieks ir izraudzīts atklātā, pārredzamā un nediskriminējošā konkursa procedūrā, kurā cenai (finansālajiem un komerciālajiem nosacījumiem) bija aptuveni 75 % relatīvais svēruma. Visām ieinteresētajām personām bija vienlīdzīga iespēja iesniegt savu piedāvājumu pārvaldnieka līgumam, un līguma slēgšanas tiesības ir piešķirtas pretendētājam ar labāko piedāvājumu.
- (41) Konkursu sāka 2011. gada aprīlī, un tas tika plaši izreklamēts⁽¹²⁾. Projektā arī tika organizēta projekta atvērto durvju diena Kopenhāgenā visām ieinteresētajām personām.
- (42) Visas ieinteresētās personas saņēma informācijas memorandu un pirmskvalifikācijas anketu (turpmāk PQQ)⁽¹³⁾. Visas personas, kas iesniedza PQQ atbildes, atbilda projekta partneru prasībām un tādējādi tika uzaicinātas turpināt dalību iepirkuma konkursa 1. posmā 2011. gada jūnijā. Tika iesniegti trīs 1. posma piedāvājumi, un divi pretendenti tika izraudzīti 2. posmam un vēlāk iesniedza piedāvājumus. Šo divu piedāvājumu izvērtēšanas rezultātā tika noslēgts līgums ar *Danish Venue Enterprise* (kas ietilpst *Live Nation Entertainment*)⁽¹⁴⁾. Novērtējumā tika vērtētas, cik spēcīgs ir finansiālais piedāvājums, kā arī vērtēti juridiskie noteikumi, infrastruktūras vajadzības, pakalpojumi, izpildes spēja un risks. Abi piedāvājumi bija spēcīgi, bet izraudzītais pārvaldnieks ieguva vairāk punktu lielākajā daļā kategoriju un jo īpaši tas piedāvāja fiksētu nomas maksājumu, kas bija ievērojami augstāks nekā otra pretendenta piedāvātais.
- (43) Izvēlētais pārvaldnieks maksās nomas maksu, ko veidos gada fiksētā nomas maksa [...] apmērā un mainīgā nomas maksa [...] apmērā. Pārvaldniekam arī jāsedz maksa [...] apmērā saskaņā ar nomas līgumu, tādējādi

⁽¹²⁾ Procedūra sākās ar paziņojumiem vadošos starptautiskos un Dānijas plašsaziņas līdzekļos: *The New York Times*, *The Times*, *Børsen*, *Licitation*, *Byggeriets Dagblad*, *Berlingske Tidende* un *Politiken*.

⁽¹³⁾ Piedalīties uzaicināja visus potenciālos vietējos pārvaldniekus, piemēram, *Tivoli*, *Bella Center*, *Malmö Arena* un *Parken*, taču viņi visi atteicās piedalīties konkursā.

⁽¹⁴⁾ *Live Nation Entertainment* grupa ir pasaules lielākais dzīvās mūzikas un izklaides pasākumu uzņēmums. Tā darbības galvenokārt ietver šovu veicināšanu, norises vietu pārvaldību un darbību, kā arī ar biļetēm saistītu pakalpojumu sniegšanu. *Live Nation Entertainment* savu darbību īsteno ar vietējo pārvaldības uzņēmumu starpniecību katrā teritorijā. Dānijā šo darbību veic ar *Live Nation Denmark ApS* starpniecību.

pārvaldnieks faktiski apmaksā visas mainīgās izmaksas nomas līguma ietvaros, tostarp uzturēšanas izmaksas. Nomas līgumu slēdz uz [...] gadiem (visiem piedāvājumiem bija jābūt par vismaz 25 gadiem, un pārvaldnieks ir paskaidrojis, ka ilgtermiņa līgumi, sākot no 20–30 gadiem, šajā nozarē nav nekas neparasts).

- (44) Lai gan šādi nosacījumi samazina priekšrocību izvēlētajam pārvaldniekam līdz minimumam, kas vajadzīgs, lai nodrošinātu infrastruktūras darbību, nevar izslēgt priekšrocību šīs jaunās arēnas pārvaldniekam. Tomēr, ņemot vērā, ka šāds atbalsts būtu saderīgs ar iekšējo tirgu, kā parādīts turpmāk, nav nepieciešams izdarīt galīgu secinājumu par atbalsta esamību.

Arēnas izmantošana

- (45) Saskaņā ar nomas līgumu pārvaldniekam ir jānodrošina daudzfunkcionālās arēnas pieejamība dažādām lietotāju grupām un dažādām aktivitātēm (uzsvaru liekot uz dzīvajiem izklaides, kultūras un sporta pasākumiem), un, lai nodrošinātu arēnas daudzfunkcionālu izmantošanu, pārvaldnieks nedrīkst dot priekšrocību kāda konkrēta veida aktivitātēm. Lai nodrošinātu, ka lietotājiem tiks piemērota samaksa saskaņā ar tirgus nosacījumiem, nomas līgumā ir noteikts, ka “par lietošanu piemērotā samaksa vienmēr atbilst tirgus cenām, kādas saprātīgi pieejamas atvērtajā tirgū konkrētajam lietojumam”⁽¹⁵⁾. Tāpat arēnas laiku nedrīkst galvenokārt piešķirt konkrētiem “uzticamiem” lietotājiem. Tādējādi arēna ir daudzfunkcionāla un atvērta visiem, un tai nav kaptīvu lietotāju.
- (46) Turklāt nomas līgumā ir noteikts, ka par lietošanu piemērotās maksas atbilst tirgus cenām, kādas saprātīgi pieejamas atvērtajā tirgū konkrētajam lietojumam. Bez tam pārvaldnieks ir privāts uzņēmums, kam ir jāsedz savas izmaksas un patiesām jāgūst peļņa, un tas var brīvi noteikt cenas saskaņā ar komerciāliem nosacījumiem un nedrīkst diskriminēt lietotājus.
- (47) Arēnas nomāšana var būt atbalsts lietotājiem, ja lietotājus var uzskatīt par uzņēmumiem Līguma 107. panta izpratnē un ja viņu samaksātā nomas maksa ir zemāka par salīdzināmas infrastruktūras izmantošanas nomas maksu normālos tirgus apstākļos. Neprofesionāli lietotāji nav uzņēmumi Līguma 107. panta izpratnē. Tomēr šajā gadījumā, ņemot vērā, ka šāds atbalsts būtu saderīgs ar iekšējo tirgu, kā parādīts turpmāk, nav nepieciešams izdarīt galīgu secinājumu par atbalsta esamību.

Ietekme uz konkurenci un tirdzniecību starp dalībvalstīm

- (48) Arēna ir plānota kā daudzfunkcionāla arēna daudziem dažādiem augsta līmeņa un starptautiskiem pasākumiem (mūzikas, kultūras un sporta). Tā kā šāda veida starptautisku pasākumu rīkošanas tirgus ir atvērts tirgus konkurencei starp norises vietu nodrošinātājiem un pasākumu rīkotājiem, var pieņemt, ka tiek ietekmēta konkurence un tirdzniecība starp dalībvalstīm, ņemot vērā plānotās daudzfunkcionālās arēnas atrašanās vietu (ļoti tuvu Zviedrijas dienvidiem, braucot ar automobili vai vilcienu) un to, ka gan Kopenhāgenā, gan kaimiņpilsētās (tostarp citās dalībvalstīs) ir citas arēnas.
- (49) Turklāt Vispārējā tiesa savā rīkojumā par *Ahoy* kompleksu Nīderlandē norādīja, ka nav nekāda iemesla ierobežot tirgu, attiecinot to tikai uz konkrētās dalībvalsts teritoriju⁽¹⁶⁾. Tāpēc Komisija tāpat kā procedūras sākšanas lēmumā uzskata, ka atbalsts arēnai izkropļo konkurenci un ietekmē tirdzniecību starp dalībvalstīm.

5.2. SADERĪBA

- (50) Dānijas iestādes argumentēja, ka, ja pasākumu atzītu par valsts atbalstu, tas būtu jāatzīst par saderīgu saskaņā ar Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu. Lai ierosināto pasākumu atzītu par saderīgu ar iekšējo tirgu saskaņā ar minēto izņēmumu, Komisija izskata, vai šim pasākumam ir vispārēju interešu politikas mērķis un vai tas ir nepieciešams un samērīgs un nerada nevajadzīgus konkurences izkropļojumus.
- (51) Attiecībā uz vispārēju interešu politikas mērķa sasniegšanu tiek ņemts vērā, ka sporta un citu sabiedrisku pasākumu norises vietu būvniecību un atbalstu dažādu veidu aktivitātēm, kas nodrošina ieguvumus plašākai sabiedrībai, var uzskatīt par valsts pienākumu, jo īpaši ņemot vērā Amsterdamas Deklarāciju par sportu un

⁽¹⁵⁾ Šajā saistībā, lai gan jebkurai personai, kas ir regulārs vai atkārtots arēnas lietotājs vai īrētājs, vai jebkurai personai, kura ir arēnas sponsors vai komercpartneris, var piedāvāt iespējamus atvieglojumus, proti, šādus atvieglojumus piedāvā, piemēram, [...], un tie ir jānodrošina visiem arēnas salīdzināmajiem lietotājiem saskaņā ar pārredzamiem, vienlīdzīgiem un nediskriminējošiem nosacījumiem, un tādējādi tas nedrīkst nozīmēt, ka kādi konkrēti lietotāji var saņemt kādu priekšrocību.

⁽¹⁶⁾ Lieta T-90/09 *Mojo Concerts BV un Amsterdam Music Dome Exploitatie BV* pret Komisiju, Vispārējās tiesas 2012. gada 26. janvāra rīkojums, 45. punkts.

Līguma 165. pantu, proti, "Savienība palīdz risināt Eiropas sporta nozares jautājumus, ņemot vērā šīs nozares īpatnības, tās struktūras, kas balstās uz brīvprātīgu darbību, un tās sociālo un audzinošo nozīmi".

- (52) Papildus sporta pasākumiem arēnu izmantos arī kultūras pasākumiem (koncertiem, šoviem), un tādējādi tā palīdzēs veicināt kultūru daudzveidību, ņemot vērā Līguma 167. panta 4. punktu. Turklāt tā sekmēs vispārējo labklājību, pateicoties plašākiem kultūras piedāvājumiem, un pozitīvi ietekmēs ekonomikas izaugsmi un nodarbinātību.
- (53) Tā kā arēna nodrošinās plašākai sabiedrībai lielāku piekļuvi un praktiskās darbības iespējas sportā un kultūrā, jo īpaši ņemot vērā arēnas daudzfunkcionalitāti un citu Kopenhāgenas sporta un kultūras pasākumu norises vietu kapacitātes un/vai pietiekamības trūkumu, Kopenhāgenas pilsēta pildīs savu pienākumu attiecībā pret plašāku sabiedrību, nodrošinot arēnas projekta iespējamību un tādējādi piesaistot Kopenhāgenai papildu kultūras, mūzikas un sporta pasākumus. Tādēļ arēnas īstenošana ir jāuzskata par projektu ar vispārēju interešu politikas mērķi.
- (54) Procedūras laikā Dānijas iestādes ir atsaukušas dotāciju *Region Hovedstaden* no paziņojuma. Attiecībā uz ierosinātā pasākuma nepieciešamību un samērīgumu Dānijas iestādes procedūras laikā arī ir pierādījušas nepieciešamību pēc daudzfunkcionālās arēnas papildu kapacitātes un to, ka esošajām arēnām trūkst kapacitātes un tās būtu nepiemērotas konkrētiem pasākumu veidiem (piemēram, citas esošās arēnas Kopenhāgenā vai nu nav pietiekami elastīgas, vai nav pielāgojamas izmēra ziņā, lai piesaistītu starptautiskus sporta, mūzikas un izklaides pasākumus Kopenhāgenai). Tādējādi jaunā daudzfunkcionālā arēna tikai ļoti ierobežotā mērā konkurētu par pasākumiem, kurus, jādodomā, pretējā gadījumā rīkotu citās norises vietās Kopenhāgenā, jo daudzfunkcionālā arēna nodrošinās citādas iespējas un rīkos virkni jauna veida pasākumu, kuri pašlaik nevar notikt Kopenhāgenā, tādējādi palielinot pasākumu skaitu, kā sīkāk paskaidrots turpmāk.
- (55) Lai arī gan Kopenhāgenā, gan kaimiņpilsētās (tostarp citās dalībvalstīs) ir citas arēnas, Komisija uzskata, ka Dānija ir apliecinājusi kapacitātes trūkumu, vismaz attiecībā uz konkrēta veida pasākumiem, un apstiprinājusi, ka jaunā arēna drīzāk būs esošo arēnu papildinājums, nevis aizvietojums. Dānijas iestādes ir arī paskaidrojušas, ka jaunā arēna, visticamāk, nodrošinās kultūras, mūzikas un sporta pasākumu piedāvājuma vispārēju pieaugumu, nevis vienkārši norises vietu aizstāšanu.
- (56) Daudzfunkcionālo arēnu izmantos liela mēroga kultūras, mūzikas un sporta iekštelpu pasākumiem. Tās elastīgās telpas būs piemērotas sporta pasākumiem, čempionātiem, koncertiem, šoviem, kultūras pasākumiem, kongresiem, izstādēm utt. ar 12 500 skatītāju kapacitāti sporta pasākumos un 15 000 skatītāju kapacitāti mūzikas pasākumos. Šajā arēnā nebūs iespējams rīkot futbola spēles.
- (57) Pārējās divas Kopenhāgenas galvenās norises vietas ir *Parken*, kas ir valsts futbola stadions Kopenhāgenas centrā (mājas stadions Kopenhāgenas futbola klubam, kuru izmanto arī lieliem šoviem/koncertiem ar aptuveno kapacitāti 45 000–50 000 skatītāju apmērā), un *Forum Copenhagen* (iekštelpu norises vieta), kas atrodas Kopenhāgenā un ko galvenokārt izmanto sanāksmēm un izstādēm.
- (58) *Parken* galvenokārt ir futbola stadions un tādējādi nekonkurē ar jauno iekštelpu daudzfunkcionālo arēnu, kas nespēj rīkot futbola spēles. Mazākā mērā *Parken* arī uzņem koncertus, taču, ņemot vērā tās kapacitāti, tajā galvenokārt rīko lielas stadionu tūres, kas paredzētas 40 000–50 000 skatītājiem. To var pārveidot arī par apsildāmu iekštelpu arēnu, tomēr galvenokārt to izmanto futbola spēlēm. Saskaņā ar informāciju no iepriekšējās programmas *Parken* laikposmā no 2007. līdz 2011. gadam uzņēma 19 koncertus, kurus atbilstīgi maksimālajām aplēsēm apmeklēja aptuveni 34 000 skatītāju. Tādējādi ir saprātīgi secināt, ka skatītāju skaits *Parken* rīkotajos koncertos vidēji vairāk nekā divreiz pārsniedz plānotās daudzfunkcionālās arēnas maksimālo kapacitāti. Turklāt saskaņā ar *Live Nation Denmark* sniegto informāciju 2013. gadā *Parken* ir plānotas [...] koncerttūres, no kurām [...] ir tieši stadionu tūres, kas paredzētas ļoti lielām auditorijām, nereti 40 000–50 000 skatītājiem, un tas būtiski pārsniedz daudzfunkcionālās arēnas kapacitāti. Stadionu tūres savos tūres grafikos, visticamāk, neietvers arēnas, jo tām ir mazāks biļešu pārdošanas potenciāls, un uzstāties vairākkārt arēnā, nevis vienu reizi stadionā, arī nav pievilcīgs risinājums.
- (59) Otra esošā norises vieta, kas atrodas Kopenhāgenas centrā, ir *Forum*, vecāka koncertu un izstāžu norises vieta (iekštelpās). Koncertu gadījumā *Forum* var nodrošināt 8 500 skatītāju sēdvietas vai 10 000 stāvvietas, un daudzi pasākumi, kas ir labi piemēroti *Forum*, būtu mazāk pievilcīgi jaunajai daudzfunkcionālajai arēnai, jo netiktu

pietiekami izmantota arēnas kapacitāte. Arī fiziskie raksturlielumi ir atšķirīgi, jo *Forum* tika uzbūvēta 20. gadsimta divdesmitajos gados ar būtībā milzīgu grīdas telpu, kas ir labi piemērota sanāksmēm un izstādēm, kurās apmeklētājiem ir jāpārvietojas no vietas uz vietu, un mazāk piemērota koncertiem un jo īpaši sporta pasākumiem.

- (60) Tādējādi jaunās daudzfunkcionālās arēnas, *Forum* un *Parken* kapacitāte un elastība būtiski atšķiras, tādēļ šīs trīs norises vietas tikai ierobežotā mērā var aizstāt cita citu. Šādu atšķirīgu raksturlielumu dēļ, visticamāk, jaunās daudzfunkcionālās arēnas ietekme uz konkurenci ar esošajām norises vietām Kopenhāgenā un uz pasākumu organizēšanu tajās būs ierobežota.
- (61) Drīzāk tādām norises vietām kā Malmes arēna Zviedrijā un *Jyske Bank Boxen* Herningā, Jitlandē, Dānijā (daži simti kilometru no Kopenhāgenas) ir jaunajai daudzfunkcionālajai arēnai līdzīgi raksturlielumi. Saskaņā ar Dānijas iestāžu sniegto informāciju *Jyske Bank Boxen* rīkotājdirektors sadarbībā ar jauno daudzfunkcionālo arēnu drīzāk saskata jaunus iespējas piesaistīt Dānijai lielus pasākumus.
- (62) Attiecībā uz jaunās daudzfunkcionālās arēnas ietekmi uz konkurenci ar Malmes arēnu tika ņemts vērā turpmāk izklāstītais. Lai gan ģeogrāfiski Malme nav tālu, tā atrodas citā valstī un, lai uz to nokļūtu, ir jāšķērso ūdenskrātuve, kuras pretējās puses savieno maksas tilts. Malmes arēna ir daudzfunkcionāla arēna (lai gan to projektēja galvenokārt kā sporta arēnu) ar 13 000 skatītāju kapacitāti sporta pasākumos un aptuveni 15 500 skatītāju kapacitāti koncertos, kas ir līdzīga Kopenhāgenas jaunās daudzfunkcionālās arēnas kapacitātei.
- (63) Tomēr attiecībā uz pasākumiem Malmes arēnā, pamatojoties uz 2012. un 2013. gada programmu, būtiska daļa no tur rīkotajiem vai plānotajiem pasākumiem ir paredzēti tieši Zviedrijas vai vietējai publikai. Pirmkārt, Malmes arēna ir mājas arēna vietējai hokeja komandai, kurai tur katru gadu notiek aptuveni 25 spēles. Otrkārt, iepriekšējā (2012. gada) programma rāda, ka lielākā daļa koncertu un šovu, kuri tika rīkoti Malmes arēnā, bija paredzēti Zviedrijas publikai, ko apliecina arī tas, ka šīs arēnas tīmekļa vietnes dāņu valodas redakcijā tiek reklamēti ļoti neliels pasākumu saraksts (t. i., 4 no 14 pasākumiem 2012. gada rudens programmā ar līdzīgiem rādītājiem). Savukārt trīs no minētajiem reklamētajiem četriem pasākumiem tīmekļa vietnes dāņu valodas redakcijā bija daļa no koncerttūres, kas ietvēra arī Dānijas norises vietas. Tas liecina, ka pasākumu rīkotāji norises vietu Kopenhāgenā nebūt neuzskata par Malmes arēnas aizvietošanu, bet gan gluži pretēji – varētu būt vēlams rīkot koncertu abās pilsētās.
- (64) Arī 2013. gada programmai ir līdzīgas iezīmes, proti, ir plānoti 48 pasākumi, no kuriem seši šovi/koncerti ir izreklamēti Malmes arēnas tīmekļa vietnes dāņu valodas redakcijā (viens šovs no šiem sešiem pasākumiem ir paredzēts arī Kopenhāgenā, divi koncerti jau ir notikuši Kopenhāgenā attiecīgo tūru sākumā un vēl viens no minētajiem pasākumiem ir Eirovīzijas dziesmu koncerts, kas jebkurā gadījumā notiks Zviedrijā, jo Zviedrija uzvarēja 2012. gada konkursā). Bez tam pārdotās biļetes uz *Live Nation Entertainment* pasākumiem Malmes arēnā liecina, ka dāņi veido tikai nelielu daļu no starptautisku koncerttūru apmeklētājiem Malmē.
- (65) Tāpēc, ņemot vērā, ka Malmes arēna atrodas citā valstī un ka pastāv konkrēti raksturīgi ierobežojumi, tostarp maksas tilts, atšķirīga valoda un valūta un kultūras atšķirības kopā ar Malmes arēnas kaptīvo lietotāju, un ka daudzi pasākumi nepārprotami ir vērsti uz Zviedrijas publiku, lielākā daļa Malmes arēnā rīkoto aktivitāšu, visticamāk, nenotiktu norises vietā, kas neatrodas Zviedrijā, un tādējādi jaunā Kopenhāgenas daudzfunkcionālā arēna varētu potenciāli konkurēt tikai par ļoti nelielu daļu pasākumu. Tādējādi risks, ka Malmes arēna zaudēs pasākumus vai ka tai būs jākonkurē par tiem ar jauno Kopenhāgenas daudzfunkcionālo arēnu, jāuzskata par samērā mazu, un attiecīgi jaunās daudzfunkcionālās arēnas ietekme uz konkurenci, visticamāk, tikai ierobežoti skars Malmes arēnu.
- (66) Gluži pretēji, kā norādījušas Dānijas iestādes, tiek prognozēts, ka jaunā daudzfunkcionālā arēna piesaistīs jaunus pasākumus, kas pretējā gadījumā netiktu piesaistīti ne Kopenhāgenai, ne reģionam, un no tā labumu varētu gūt arī, piemēram, *Parken*, *Jyske Bank Boxen* un Malmes arēna. Liela mēroga sporta pasākumiem, piemēram, pasaules čempionātiem peldēšanā, hokejā un rokasbumbā, parasti ir vajadzīgas vairākas norises vietas, un, pateicoties jaunajai daudzfunkcionālajai arēnai, Dānija un reģions, visticamāk, būs daudz spēcīgāks kandidāts uz šādu sporta pasākumu uzņemšanu, rīkojot tos vairākās vietās, vai uz citu pasākumu rīkošanu, ko komerciālās dzīvotspējas vai citu apsvērumu dēļ ir jārīko divās Dānijas norises vietās (piemēram, atšķirīgi mikrorajoni).
- (67) Izvēlētais pārvaldnieks *Live Nation Denmark* ir arī apliecinājis, ka savu pasākumu rīkošanai turpinās izmantot citas norises vietas attiecīgajā teritorijā, ņemot vērā gan klienta vajadzības saistībā ar konkrēta veida norises vietu, gan savas vajadzības, lai šovi būtu finansiāli dzīvotspējīgi, un tādējādi nedos priekšroku savām norises vietām. Kā piemēru var minēt to, ka *Live Nation* ir viens no galvenajiem satūra nodrošinātājiem Londonas O₂ arēnai, lai gan

to vada cits pārvaldnieks. Pildot savus pienākumus kā norises vietas pārvaldnieks izvēlētais pārvaldnieks arī prognozē, ka tā norises vieta tiks izmantota uz maksimālo iespējamo dienu skaitu, lai gūtu ieņēmumus, un tādējādi izvēlētajam pārvaldniekam ir spēcīga motivācija padarīt savas norises vietas pieejamas citiem pasākumu rīkotājiem. Saskaņā ar pārvaldības līgumu pārvaldnieks arī nedrīkst liegt citiem pasākumu rīkotājiem piekļuvi daudzfunkcionālajai arēnai, un viņa pienākums ir darīt to pieejamu dažādiem lietotājiem, piemērojot tirgus cenu un nedodot priekšrocību kādam konkrētam uzņēmumam.

- (68) Attiecīgi Komisija uzskata, ka Dānija ir pierādījusi vajadzību pēc papildu kapacitātes Kopenhāgenā un ka jaunā daudzfunkcionālā arēna gan papildinās esošās arēnas ar papildu kapacitāti, gan paplašinās pasākumu veidus, kas var notikt Kopenhāgenā, tādējādi būtiski veicinot plašākas sabiedrības piekļuvi šādiem pasākumiem teritorijā. Arī esošo reģiona norises vietu un jaunās daudzfunkcionālās arēnas pārklāšanās jāuzskata par ierobežotu, un tādējādi risks, ka jaunpienācēja dēļ esošai norises vietai būtu jāpārtrauc darbība reģionā, ir maz iespējams, jo jaunā daudzfunkcionālā arēna drīzāk papildina, nevis aizstāj esošās arēnas. Tāpat vertikālas piekļuves ierobežošanas risks, kā arī stimuli izkropļot konkurenci, nosakot pret konkurenci vērstas zemas cenas, šķiet maz iespējami. Attiecībā uz iespējamu vertikālu piekļuves ierobežošanu, kā minēts arī iepriekš, jānorāda, ka daudzfunkcionālās arēnas pārvaldniekam ir līgumā noteikts pienākums nodrošināt vienlīdzīgu piekļuvi un nav iespējas liegt citu pasākumu rīkotāju piekļuvi arēnai un ka šāda rīcība arī kaitētu viņa finansiālajai dzīvotspējai.
- (69) Bez valsts līdzfinansējuma projekts netiktu īstenots, jo bez valsts ieguldījuma nepietiktu līdzekļu, lai finansētu daudzfunkcionālās arēnas projektu, kā atzina Dānijas iestādes un kā liecina Kopenhāgenas pilsētas iepriekšējie centieni panākt arēnas uzbūvēšanu. Plāni ir bijuši jau pēdējos desmit gadus, un Kopenhāgenas pilsēta būtu atzinīgi vērtējusi jebkādu privātu ieguldītāju, kurš būtu uzņēmies daudzfunkcionālās arēnas būvniecību saskaņā vienīgi ar tirgus nosacījumiem, bet neviens šāds ieguldītājs nebija pieteicies, kā apliecina iepriekš aprakstītais 2009. gada mēģinājums.
- (70) Valsts ieguldījums attiecas tikai uz finansējuma deficītu, proti, finansējumu, kas nav pieejams tirgū, un šāds ieguldījums 325 miljonu Dānijas kronu apmērā (43,7 miljoni euro) atbilst aptuveni 30 % no kopējām izmaksām, ar kurām saistīta daudzfunkcionālās arēnas plānošana un būvniecība. Par to valstij piederēs 50 % no *Arena Company*, kas ir uzņēmums, kurš izveidots ar mērķi uzbūvēt daudzfunkcionālo arēnu, būt tās īpašniekam un pārvaldīt līgumu ar pārvaldnieku, taču, kā paskaidrots iepriekš, daudzfunkcionālās arēnas darbību pārvaldīs atsevišķs pārvaldnieks.
- (71) Iespējamās daudzfunkcionālās arēnas alternatīvas, piemēram, mazāka arēna vai lētāka arēna ar tādu pašu kapacitāti, nenodrošinātu projekta vēlamos mērķus. Mazāka arēna neatrisinātu tādas norises vietas trūkumu, kam ir šāda plānotā kapacitāte un elastība kā daudzfunkcionālajai arēnai. Tādējādi jaunā daudzfunkcionālā arēna novērs plaису, kas netiktu aizpildīta, ja tās vietā uzbūvētu mazāku arēnu ar mazāku kapacitāti. Tāpat mazākas arēnas gadījumā, visticamāk, būtu lielāka ietekme uz konkurenci, jo atšķirība no esošajām arēnām būtu mazāka.
- (72) Attiecībā uz lētāku un ne tik progresīvu arēnu jānorāda, ka *Realdania* finansējums ir atkarīgs no arēnas augsta līmeņa plāniem arhitektūras ziņā. Kopenhāgenas pilsēta arī atbalsta augsta līmeņa plānus arhitektūras un estētikas ziņā attiecībā uz jauniem projektiem teritorijā, kurā plānots būvēt arēnu. Turklāt arēnas būvlaukums atrodas vietā, kur tiek plānots apdzīvojams rajons, kā rezultātā tiek piemērotas izmaksu ziņā dārgas prasības attiecībā uz dizainu un skaņas izolāciju.
- (73) Tādējādi ir parādīts, ka valsts iesaistīšanās projektā ir būtiska tā īstenošanai. Valsts līdzfinansējums daudzfunkcionālajai arēnai ir vajadzīgs arī tādēļ, ka bez valsts ieguldījuma nebūtu pietiekamu līdzekļu, lai finansētu daudzfunkcionālās arēnas projektu. Pamatojoties uz iepriekš izklāstīto, arī ir nodrošināts, ka valsts ieguldījums ir tikai tik liels, cik tas tiešām nepieciešams.
- (74) Jebkurā gadījumā gan pārvaldnieka atlases procedūra, gan nomas līgums kopā ar iepriekš norādītajiem iemesliem nodrošina, ka ir izpildītas nepieciešamības un samērīguma prasības.
- (75) Attiecībā uz daudzfunkcionālo arēnu ir arī pierādīta nediskriminējoša pieeja, nedodot priekšrocību kādam konkrētam uzņēmumam. Tādējādi arēna ir daudzfunkcionāla un atvērta visiem, un tai nav kaptīva lietotāja.
- (76) Tātad jaunā arēna gan papildinās esošās arēnas ar papildu kapacitāti, gan paplašinās pasākumu veidus, kādi var notikt Kopenhāgenā. Tādējādi atbalsts jāuzskata par atbilstīgi orientētu un pamatotu.

- (77) Iepriekš minētie iemesli parāda, ka valsts iesaistīšanās daudzfunkcionālās arēnas projektā ir gan vajadzīga, gan samērīga un arī nerada nevajadzīgus konkurences izkropļojumus un ka šā pārvaldniekam un lietotājiem sniegtā atbalsta iespējama plašāka ietekme arī būtu saderīga ar iekšējo tirgu.

6. SECINĀJUMS

- (78) Valsts ieguldījums Kopenhāgenas daudzfunkcionālās arēnas būvniecībā ir valsts atbalsts *Arena Company* un, iespējams, daudzfunkcionālās arēnas pārvaldniekam un lietotājiem. Ir pierādīts, ka valsts līdzfinansējums daudzfunkcionālajai arēnai ir gan vajadzīgs, gan samērīgs projekta īstenošanai, kā arī pietiekami atvērts visiem saskaņā ar nediskriminējošiem noteikumiem, nedodot priekšrocību kādam konkrētam uzņēmumam. Tādējādi salīdzinošās pārbaudes rezultāts ir pozitīvs.
- (79) Tādēļ Komisija konstatē, ka daudzfunkcionālās arēnas finansēšana ir saderīga ar iekšējo tirgu saskaņā ar Līguma 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu.
- (80) Komisija norāda, ka Dānija ir piekritusi tam, ka lēmumu pieņem angļu valodā, kas būs lēmuma autentiskā valoda,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Pasākumi, ko Dānija plāno īstenot attiecībā uz Kopenhāgenas daudzfunkcionālo arēnu un kas ietver Kopenhāgenas pilsētas daļību 325 miljonu Dānijas kronu apmērā, *Elitefacilitetsudvalget* dotāciju 15 miljonu Dānijas kronu apmērā un tiesības bez maksas pirmos 40 gadus izmantot zemi, uz kuras tiks būvēta daudzfunkcionālā arēna, ir saderīgi ar iekšējo tirgu saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu. Attiecīgi tiek atļauta šo pasākumu īstenošana.

2. pants

Šis lēmums ir adresēts Dānijas Karalistei.

Briselē, 2013. gada 15. maijā

Komisijas vārdā –
priekšsēdētāja vietnieks
Joaquín ALMUNIA

ISSN 1977-0715 (elektroniskais izdevums)
ISSN 1725-5112 (papīra izdevums)

Eiropas Savienības Publikāciju birojs
2985 Luksemburga
LUKSEMBURGA

LV